



**PRIVREDNA KOMORA SRBIJE**  
**CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY OF SERBIA**

# **PODSTICAJI U POLJOPRIVREDI**

Sektor za strateške analize, analitiku, usluge, korisničke servise i publikacije

Centar za podršku investicijama i javno-privatno partnerstvo  
[investicije@pks.rs](mailto:investicije@pks.rs)

Beograd, Septembar 2018. godine

## SADRŽAJ

I PRAVNI OSNOV.....	3
II ZAKON O PODSTICAJIMA U POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU.....	6
III UREDBA O RASPODELI PODSTICAJA U POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU ZA 2018. GOD .....	6
IV NACIONALNI PROGRAM ZA POLJOPRIVREDU 2018-2020. GODINE.....	7
V IPARD PROGRAMI .....	7
<u>VI</u> PODSTICAJI IZ SREDSTAVA REPUBLIČKOG BUDŽETA .....	16
VI -1_DIREKTNA PLAĆANJA .....	16
VI -2_MERE RURALNOG RAZVOJA.....	23
VI -3_KREDITNA PODRŠKA.....	41
VI -4_POSEBNI PODSTICAJI.....	42

<b>I</b>	<b>PRAVNI OSNOV</b>
----------	---------------------

Strateški okvir razvoja poljoprivrede i ruralnog razvoja u Republici Srbiji definisan je Strategijom poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Srbije za period 2014-2024. godine. Zakonodavni okvir je baziran na Zakonu o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Sl. glasnik RS“, broj: 10/13,142/14, 103/15, 101/16 - u daljem tekstu: Zakon).

Zakon propisuje samo minimalne iznose podsticaja, ali finansijski okvir za realizaciju podsticaja uređuje se Uredbom o raspodeli podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju kojom se sredstva budžeta namenjena poljoprivredi raspoređuju za svaku tekuću godinu. Bliže definisanje svake vrste podsticaja sadržano je u podzakonskim aktima posebno kreiranim za svaku vrstu podsticaja.

U nastavku je dat pregled preko 30 važećih pravnih akata donetih na nivou Republike relevantnih za podsticaje u poljoprivredi:

1. Strategija poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Srbije za period (“Sl. glasnik RS”, broj 85/14)
2. Zaključak o usvajanju Nacionalnog programa za poljoprivredu za period 2018-2020. godine (“Sl. glasnik RS”, broj: 120/17)
3. Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju („Sl. glasnik RS“, br: 41/09, 10/13 - dr.zakon I 101/16)
4. Zakon o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Sl. glasnik RS“, br: 10/13, 142/14, 103/15, 101/16)
5. Uredba o raspodeli podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Sl. glasnik RS", br: 18/18)
6. Uredba o utvrđivanju dugoročnog programa mera za sprovođenje odgajivačkog programa u Republici Srbiji za period 2015-2019. godine("Sl. glasnik RS", br. 76/15)
7. Pravilnik o IPARD podsticajima za investicije u fizičku imovinu koje se tiču prerade i marketinga poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva ("Sl. glasnik RS", br: 84/17 i 23/18)
8. Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za krave dojilje ("Sl. glasnik RS", br. 46/15 I 26/18)
9. Pravilnik o IPARD podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava ("Sl. glasnik RS", broj: 84/17 I 112/17)
10. Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu po košnici pčela ("Sl. glasnik RS", br. 33/2015, 14/2016 i 20/2018)
11. Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku kvalitetnih priplodnih grla za unapređenje primarne stočarske poljoprivredne proizvodnje ("Sl. glasnik RS", br. 48/2018)
12. Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku biljnu proizvodnju ("Sl. glasnik RS", broj: 31/18)
13. Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku stočarsku proizvodnju ("Sl. glasnik RS", br: 41/17, 3/18 I 31/18)
14. Pravilnik o korišćenju podsticaja za promotivne aktivnosti u poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Sl. glasnik RS", broj: 72/17)
15. Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na osnovne podsticaje u biljnoj proizvodnji i obrascu zahteva za ostvarivanje tih podsticaja ("Sl. glasnik RS", br: 29/13 i 9/16 I 44/18-dr.zakon)

- 
16. Pravilnik o podsticajima programima za diversifikaciju dohotka i unapređenje kvaliteta života u ruralnim područjima kroz podršku mladim poljoprivrednicima ("Sl. glasnik RS", br: 46/18 i 50/18)
- 
17. Pravilnik o podsticajima programima za investicije u poljoprivredi za unapređenje konkurentnosti i dostizanje standarda kvaliteta kroz podršku unapređenja kvaliteta vina i rakije ("Sl. glasnik RS", br: 48/13 i 33/16 18/18 i 44/18 - dr. zakon)
- 
18. Pravilnik o podsticajima programima za unapređenje konkurentnosti za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva kroz podršku podizanja višegodišnjih proizvodnih zasada voćaka, vinove loze i hmelja ("Sl. glasnik RS", broj: 37/17 i 44/18-drugi zakon)
- 
19. Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za izgradnju i opremanje objekata za unapređenje primarne poljoprivredne proizvodnje ("Sl. glasnik RS", br: 29/18 i 30/18)
- 
20. Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku novih mašina i opreme za unapređenje primarne proizvodnje biljnih kultura ("Sl. glasnik RS", br. 48/2018)
- 
21. Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku novog traktora ("Sl. glasnik RS", broj: 29/2017 i 44/18-dr.zakon)
- 
22. Pravilnik o podsticajima za investicije u preradu i marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i proizvoda ribarstva za nabavku opreme u sektoru mleka, mesa, voća, povrća i grožđa ("Sl. glasnik RS", br: 29/17 i 44/18-dr.zakon)
- 
23. Pravilnik o podsticajima za očuvanje biljnih genetičkih resursa ("Sl. glasnik RS", broj: 85/13 i 44/18-drugi zakon)
- 
24. Pravilnik o podsticajima za proizvodnju sadnog materijala i sertifikaciju i klonsku selekciju voćaka, vinove loze i hmelja ("Sl. glasnik RS", broj: 58/17 i 25/18)
- 
25. Pravilnik o podsticajima za sprovođenje aktivnosti u cilju podizanja konkurentnosti kroz sertifikaciju sistema kvaliteta hrane, organskih proizvoda i proizvoda sa oznakom geografskog porekla ("Sl. glasnik RS", broj: 39/18)
- 
26. Pravilnik o podsticajima za unapređenje ekonomskih aktivnosti na selu kroz podršku nepoljoprivrednim aktivnostima ("Sl. glasnik RS", broj: 67/16 i 44/18-dr.zakon)
- 
27. Pravilnik o podsticajima za unapređenje sistema kreiranja i prenosa znanja kroz razvoj tehničko-tehnoloških, primenjenih, razvojnih i inovativnih projekata u poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Sl. glasnik RS", broj: 94/17)
- 
28. Pravilnik o uslovima, načinu i obrascima zahteva za ostvarivanje prava na regres za troškove skladištenja poljoprivrednih proizvoda u javnim skladištima ("Sl. glasnik RS", broj: 61/13)
- 
29. Pravilnik o uslovima, načinu i obrascu zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje za premiju osiguranja useva, plodova, višegodišnjih zasada, rasadnika i životinja ("Sl. glasnik RS", broj: 61/17 i 44/18-dr.zakon)
- 
30. Pravilnik o uslovima, načinu i obrascu zahteva za ostvarivanje prava na premiju za mleko ("Sl. glasnik RS", br: 28/13 i 36/14 i 44/18 - dr.zakon)
- 
31. Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na kreditnu podršku ("Sl. glasnik RS", br: 48/17)
- 
32. Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za krave za uzgoj teladi za tov ("Sl. glasnik RS", br: 25/18)
-

- 
33. Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za kvalitetna priplodna grla ("Sl. glasnik RS", broj: 26/17, 20/18, 34/18 i 44/18-dr. zakon)
- 
34. Pravilnik o listi genetskih rezervi domaćih životinja, načinu očuvanja genetskih rezervi domaćih životinja, kao i o listi autohtonih rasa domaćih životinja i ugroženih autohtonih rasa ("Sl. glasnik RS", br. 33/17)
- 
35. Pravilnik o određivanju područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi ("Sl. glasnik RS", br.39/16)
-

## **II ZAKON O PODSTICAJIMA U POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU**

Prema Zakonu **podsticaji** su sredstva obezbeđena u budžetu Republike Srbije, kao i sredstva obezbeđena iz drugih izvora koji se dodeljuju poljoprivrednim gazdinstvima i drugim licima. Pravo na podsticaje imaju poljoprivredna gazdinstva i porodična poljoprivredna gazdinstva koja su upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava (RPG). Postupak za ostvarivanje prava na podsticaje pokreće se po zahtevu korisnika podsticaja koji se podnosi Upravi za agrarna plaćanja. Ministarstvo vodi Registar podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju u koji se upisuju podaci o vrsti i visini ostvarenih podsticaja po korisniku podsticaja. Podaci iz Registra podsticaja su javni. Prema Zakonu vrste podsticaja jesu:

- 1) direktna plaćanja;
- 2) podsticaji merama ruralnog razvoja;
- 3) posebni podsticaji;
- 4) kreditna podrška.

## **III UREDBA O RASPODELI PODSTICAJA U POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU ZA 2018. GOD**

Sredstva podsticaja Uredbom svake godine raspoređuju se po vrstama podsticaja.

U proseku sredstva podsticaja za poljoprivredu kretala su se oko 5% budžeta Republike za period 2015-2017 godine. Od toga direktna plaćanja predstavljaju najznačajniju stavku podsticaja u poljoprivredi i ruralnom razvoju (87% u proseku za period 2013-2017), za mere ruralnog razvoja u 2017. godini raste učešće ove vrste podsticaja nakon dugogodišnjeg niskog izdvajanja (u proseku 9,6% za period 2013-2017), i po maksimalno 2% odvaja se na kreditnu podršku i posebne podsticaje.

Za 2018. godinu sredstva budžeta su na sledeći način raspoređena na sledeće programe:

**I- direktna plaćanja** 17.038.248.000 din (**144 miliona evra**). U okviru ovih mera su sledeće vrste podsticaja: premija za mleko, podsticaji za biljnu proizvodnju, podsticaji za stočarstvo i regres za troškove skladištenja i đubrivo.

**II-mere ruralnog razvoja** od 2.392.820.891 din (**20 miliona evra**). One obuhvataju investicije usmerene ka povećanju konkurentnosti poljoprivrednih gazdinstava, unapređenje životne sredine, unapređenje kvaliteta života u ruralnim područjima, sprovođenje lokalnih strategija ruralnog razvoja, i sistema prenosa znanja.

**III- kreditna podrška** u poljoprivredi od 460.000.000 din (**3,9 miliona evra**).

**IV- posebni podsticaji** od 249.130.534 din (**2 miliona evra**).

**V- IPARD** budžetska sredstva od 358.565.000 din i 1.075.695.000 din od EU (**ukupno 12 miliona evra**).

U odnosu na 2017. godinu primetno je povećanje sredstava za direktna plaćanja (za 10 miliona evra), trostruko smanjenje sredstava za mere ruralnog razvoja kao i povećanje sredstava IPARD fondova.. Nakon što Vlada usvoji Uredbu sledi usvajanje podzakonskih akata (pravilnika).

**IV NACIONALNI PROGRAM ZA POLJOPRIVREDU 2018-2020. GODINE**

Zakonom o poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Sl. glasnik RS", br: 41/09, 10/13-dr.zakon i 101/16) propisana je obaveza donošenja Nacionalnog programa za poljoprivredu kojim se utvrđuju srednjoročni i kratkoroočni ciljevi poljoprivredne politike. Od januara 2018. godine usvojen je Zaključak o usvajanju Nacionalnog programa za poljoprivredu za period 2018-2020. godine, koji predstavlja razradu Strategije poljoprivrede i ruralnog razvoja Republike Srbije za period 2014-2024. godine (" Sl. glasnik RS", broj 85/14) na srednjoročnom nivou. Ovaj program sadrži finansijski plan po grupama mera za razvoj poljoprivrede za period 2018-2020. godine, sa tim da je planiranje finansijskih sredstava izvršeno u skladu sa klasifikacijom ZPP (zajednička poljoprivredna politika EU). U planu nisu obuhvaćena sredstva plasirana iz budžeta autonomne pokrajine ili JLS.

U mln RSD	2018. godina	2019. godina	2020. godina
Direktna plaćanja	21.268	21.784	22.307
Mere uređenja tržišta	-	-	438
Posebni podsticaj	255	255	255
Kreditna podrška	800	800	800
<b>Ukupno</b>	<b>22.324</b>	<b>22.839</b>	<b>23.800</b>

Izvor: Nacionalni program za poljoprivredu za period 2018-2020. godine

**V IPARD PROGRAMI**

Ministarstvo poljoprivrede objavilo je u septembru 2017. godine pravilnike koji se odnose na sprovođenje mera iz IPARD programa 2014-2020. godine koji bliže propisuju podsticaje za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava, i u fizičku imovinu koje se tiču prerade i marketinga poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva. U nastavku je naveden plan objave javnih poziva za podsticaje koji se mogu dobiti iz IPARD fondova za 2018. godinu:

Naziv mere	Iznos finansijskih sredstava (RSD)	Status	Rok od	Rok do
<b>Investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava</b> (kupovina nove opreme i mehanizacije)	1.000.000.000	Objavljen	25.12.2017.	26.02.2018.
<b>Investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava</b> (kupovina novih traktora)	555.761.895	Objavljen	04.01.2018.	26.02.2018.
<b>Investicije u fizičku imovinu u vezi sa preradom i marketingom poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva</b> (kupovina nove opreme)	878.498.105	Objavljen	27.03.2018.	28.05.2018.
<b>Investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava</b>	2.915.976.278	U najavi	Jun 2018.	Avgust 2018.

(izgradnja objekata, kupovina nove opreme i mehanizacije uključujući traktore)				
<b>Investicije u fizičku imovinu u vezi sa preradom i marketingom poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva</b> (izgradnja objekata, kupovina nove opreme)	2.675.912.833	U najavi	Jun 2018.	Avgust 2018.

Izvor: Uprava za agrarna plaćanja (<http://uap.gov.rs/ipard-ii-u-srbiji>).

IPARD je finansijski instrument EU za pretpristupnu pomoć ruralnom razvoju u okviru Instrumenta za pretpristupnu pomoć (IPA), a *IPARD podsticaji* su podsticaji ruralnom razvoju koji se dodeljuju poljoprivrednim gazdinstvima i drugim licima u skladu sa IPARD programom.

Postupak za ostvarivanje prava na IPARD podsticaje, sastoji se iz postupka za:

- 1- Odobranje projekta i
- 2- Odobranje isplate

Postupak za odobranje projekta pokreće se po zahtevu lica za odobranje projekta koji se podnosi Upravi, a posle realizacije odobrenog projekta podnosi se Upravi zahtev za odobranje isplate koji pokreće korisnik podsticaja.

**Trenutno nije aktivan ni jedan konkurs iako je prema planu trebalo da bude objavljen Javni poziv za MERU 1 i za MERU 3 u junu 2018. godine.**

### **MERA 1 PODSTICAJI ZA INVESTICIJE U FIZIČKU IMOVINU**

**Pravni osnov:** Pravilnik o IPARD podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednih gazdinstava ("Sl. glasnik RS", br. 84/17 i 112/17), oček

#### **Korisnici:**

Pravo na IPARD podsticaje ostvaruje lice koje je upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava i nalazi se u aktivnom statusu i to:

- 1- fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva,
- 2- preduzetnik,
- 3- privredno društvo (mikro, malo i srednje)
- 4- zemljoradnička zadruga

#### **Namena:**

Oni mogu da konkurišu za izgradnju, rekonstrukciju ili opremanje silosa, skladišta, drugih objekata na gazdinstvima, plastenika, staklenika, nabavku traktora snage motora do 100 kW, kao i za pomoć u investicijama u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na gazdinstvu.

#### **Visina podsticaja za investicije:**

Prihvatljive investicije i troškovi odnose se na kupovinu nove mehanizacije, opreme i traktora i opšte troškove (troškovi za pripremu projekata i tehničke dokumentacije). Korisnik može da ostvari ukupan iznos IPARD podsticaja u skladu sa ovim pravilnikom od 1.500.000 evra u periodu sprovođenja IPARD programa, a povraćaj koji se dobija u odnosu na prihvatljive troškove investicije iznosi:

- 1- 60% od vrednosti investicije,
- 2- 65% ako je reč o mladima poljoprivrednicima (ispod 40 godina)
- 3- 70% ako se ulaže u područjima sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi (planinski predeli)
- 4- +10% za investicije u oblasti upravljanja otpadom i otpadnim vodama – skladištenje otpada sa farmi -stajnjak



IPARD podsticaji mogu se dati u sledećim iznosima:

- u sektorima voća, povrća i sektoru ostalih useva od 5.000 do 700.000 evra,
- za sektore mleka i mesa od 5.000 do 1.000.000 evra.

**Prihvatljivi troškovi i trošak izrade biznis plana:**

Vrednost prihvatljivih opštih troškova ne može preći iznos od 12% od vrednosti prihvatljivih troškova predmetne investicije. Opšti trošak jeste izdatak za konsultantske usluge, studije izvodljivosti i ostale usluge za pripremu dokumentacije koji su dati u Prilogu 1 - Lista prihvatljivih investicija i troškova.

Vrednost prihvatljivih opštih troškova ne može preći iznos od 12% od vrednosti prihvatljivih troškova predmetne investicije, sa tim da ako je iznos prihvatljivih troškova predmetne investicije:

- veći od 3 miliona evra, opšti troškovi za izradu poslovnog plana prihvatljivi su do 3% od tog iznosa,
- od 1-3 miliona evra opšti troškovi za izradu poslovnog plana prihvatljivi su do 4% od tog iznosa,
- manji od 1 milion evra, opšti troškovi za izradu poslovnog plana prihvatljivi su do 5% od tog iznosa.

**Posebni uslovi po sektorima:**

**A) Sektor mesa**

**A1- Odobranje projekta**

Ostvaruje se pravo na odobranje projekta u sektoru mesa ako:

- 1) u Registru ima prijavljen odgovarajući stočni fond;
- 2) ima objekat kapaciteta do 1.000 goveda i/ili 1.000 ovaca i/ili 400 krmača, i/ili 10.000 tovnih svinja i/ili 50.000 brojlera po turnusu.

Lice koje ima objekat kapaciteta više od gorenavedenog, ostvaruje **pravo na odobranje** projekta samo za:

- 1) izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajnjak i/ili specifičnu opremu i mehanizaciju za manipulaciju i korišćenje stajnjaka;
- 2) investicije u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na gazdinstvu.

**A2- Odobranje isplate**

**MANJA GAZDINSTVA**

Lice koje je ostvarilo pravo na odobranje projekta ostvaruje pravo na isplatu IPARD podsticaja ako je realizovao investiciju u skladu sa rešenjem o odobrenju projekta i ako ima ukupni kapacitet objekta na kraju investicije.

- od 20 do 1.000 goveda i/ili
- od 150 do 1.000 ovaca i/ili koza i/ili
- od 30 do 400 krmača, i/ili
- od 100 do 10.000 tovnih svinja i/ili
- od 4.000 do 50.000 brojlera po turnusu.

**Namena:**

Investicije koje su prihvatljive za gorenavedena gazdinstva su:

- 1) investicije u izgradnju/rekonstrukciju i/ili opremu za:
  - štale, objekte za upravljanje otpadom, tretman otpadnih voda, opremu za sprečavanje zagađenja vazduha
  - skladišne kapacitete za stajnjak, uključujući specifičnu opremu za objekte za manipulaciju i korišćenje stočne hrane i stajnjaka

- transport stajnjaka
- 2) nabavka traktora
- 3) proizvodnja energije iz obnovljivih izvora

**Za nabavku samo jednog traktora** tokom trajanja IPARD programa, sa sledećom najvećom snagom motora prema vrsti stočarske proizvodnje:

- (1) do 60 kilovata (kW) - ako ima objekat kapaciteta od 4.000 do 20.000 brojlera po turnusu,
- (2) do 70 kilovata (kW) - ako ima objekat kapaciteta od 20.000 do 40.000 brojlera po turnusu,
- (3) do 80 kilovata (kW) - ako ima objekat kapaciteta od 20 do 40 grla goveda, odnosno od 30 do 1000 grla svinja, odnosno od 150 do 400 grla ovaca ili koza,
- (4) do 100 kilovata (kW) - ako ima objekat kapaciteta od 40 do 1.000 grla goveda, odnosno od 1.000 do 10.000 grla svinja, odnosno od 400 do 1.000 grla ovaca ili koza, odnosno od 40.000 do 50.000 brojlera po turnusu.

#### VEĆA GAZDINSTVA

Ako ima kapacitet objekta više od 1.000 goveda ili više od 1.000 ovaca i koza ili više od 10.000 svinja, ili više od 50.000 brojlera po turnusu, ostvaruje se pravo na isplatu podsticaja za investicije u:

- 1- izgradnju i/ili rekonstrukciju skladišnih kapaciteta za stajnjak i/ili
- 2- specifičnu opremu i mehanizaciju za manipulaciju i korišćenje stajnjaka, i
- 3- investiranje u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na gazdinstvu

### **B) Sektor mleka**

#### **B1) Odobranje projekta**

##### MANJA GAZDINSTVA:

Ostvaruje se pravo na odobranje projekta u sektoru mleka ako ima **do 300 mlečnih krava** i ako:

- 1) je vlasnik životinje koja je predmet zahteva, koja je obeležena i registrovana u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarstvo;
- 2) u Registru ima prijavljen odgovarajući stočni fond (podatke o vrsti životinja i broju gazdinstva (HID) na kojem se drže ili uzgajaju);
- 3) je vlasnik životinje koja je predmet zahteva ili je vlasnik životinje član njegovog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva;

##### **Namena:**

Prihvatljive investicije su za:

1) investicije u izgradnju/rekonstrukciju i/ili opremu za:

- smeštaj muznih krava
- čuvanje hrane za stoku
- mužu, hlađenje i čuvanje mleka na farmi
- upravljanje otpadom, tretman otpadnih voda, kao i opremu za sprečavanje zagađenja vazduha,
- proizvodnju energije iz obnovljivih izvora za sopstvenu potrošnju

2) nabavka traktora

3) proizvodnja energije iz obnovljivih izvora

**Za nabavku samo jednog traktora** tokom trajanja IPARD programa, sa sledećom najvećom snagom motora prema obimu stočarske proizvodnje:

- (1) do 80 kilovata (kW) - ako ima od 20 do 50 grla mlečnih krava,

(2) do 100 kilovata (kW) - ako ima od 50 do 300 grla mlečnih krava;

**VEĆA GAZDINSTVA:**

Lice koje ima više od 300 mlečnih krava, ostvaruje pravo na odobranje projekta samo za:

- 1) investicije u izgradnji i/ili rekonstrukciji skladišnih kapaciteta za stajnjak i/ili specifičnu opremu i mehanizaciju za manipulaciju i korišćenje stajnjaka;
- 2) investicije u proizvodnju energije iz obnovljivih izvora na gazdinstvu.

**B2) Odobranje isplate**

Posebni uslovi za ostvarivanje **prava na isplatu IPARD** podsticaja: ono lice koje je ostvarilo pravo na odobranje projekta ostvaruje pravo na isplatu IPARD podsticaja ako je realizovao investiciju u skladu sa rešenjem o odobrenju projekta i ako ima od 20 do 300 mlečnih krava.

**C) Sektor voća**

**C1) Odobranje projekta**

Ostvaruje se pravo na odobranje projekta u sektoru voća ako u Registru ima upisano od 2 do 20 ha jagodastog voća i/ili od 5 do 100 ha drugog voća i ako je predmet investicije vezan za proizvodnju tog voća.

**Namena:**

- investicije u sisteme za zaštitu voćnjaka
- izgradnja staklenika i plastenika
- ulaganje u sisteme za navodnjavanje, uključujući pumpe, cevi, ventile i prskalice
- izgradnja objekta za skladištenje (uključujući ULO hladnjače) i opremu
- Kupovina traktora

**Za nabavku samo jednog traktora** tokom trajanja IPARD programa, sa sledećom najvećom snagom motora prema obimu biljne:

- (1) do 60 kilovata (kW) - ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom voća od 2 do 10 ha,
- (2) do 80 kilovata (kW) - ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom voća od 10 do 50 ha,
- (3) do 100 kilovata (kW) - ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom voća od 50 do 100 ha;

**C2) Odobranje isplate**

Posebni uslovi za ostvarivanje **prava na isplatu IPARD** podsticaja: ono lice koje je ostvarilo pravo na odobranje projekta ostvaruje pravo na isplatu IPARD podsticaja ako je realizovao investiciju u skladu sa rešenjem o odobrenju projekta i ako u Registru ima upisano od 2 ha do 20 ha jagodastog voća i/ili od 5 ha do 100 ha drugog voća u skladu sa šifarnikom biljne proizvodnje koji je sastavni deo propisa kojim se uređuje registar poljoprivrednih gazdinstava i ako je predmet investicije vezan za proizvodnju tog voća.

**D) Sektor povrća**

**D1) Odobranje projekta**

Ostvaruje se pravo na odobranje projekta u sektoru povrća ako u Registru ima upisano od 0,5 ha do 5 ha povrća u zaštićenom prostoru i/ili od 3 ha do 50 ha povrća na otvorenom prostoru za:

**Namena:**

- Kupovina traktora, mašine i oprema



- Izgradnja/proširenje/renoviranje/ modernizacija plastenika/staklenika, kao i nabavka opreme ili materijala za proizvodnju povrća, cveća i rasada
- Investicije u sisteme za navodnjavanje povrća koristeći podzemne i površinske vode
- Izgradnja /rekonstrukcija/oprema za objekte za skladištenje povrća uključujući ULO hladnjače
- Izgradnja sistema za navodnjavanje, uključujući pumpe, cevi, ventile i prskalice

**Za nabavku samo jednog traktora** tokom trajanja IPARD programa, sa sledećom najvećom snagom motora prema obimu biljne:

- (1) do 40 kilovata (kW) - ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom povrća od 0,5- 2 ha,
- (2) do 80 kilovata (kW) - ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom povrća od 2-10 ha,
- (3) do 90 kilovata (kW) - ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom povrća od 10- 30 ha,
- (4) do 100 kilovata (kW) - ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom povrća od 30-50 ha;

## **D2) Odobravanje isplate**

Posebni uslovi za ostvarivanje **prava na isplatu** IPARD podsticaja: ono lice koje je ostvarilo pravo na odobravanje projekta ostvaruje pravo na isplatu IPARD podsticaja ako je realizovao investiciju u skladu sa rešenjem o odobrenju projekta i ako u Registru ima upisano od 0,5 ha do 5 ha povrća u zaštićenom prostoru i/ili od 3 ha do 50 ha povrća na otvorenom prostoru i ako je predmet investicije vezan za proizvodnju tog povrća.

### **E) Sektor ostalih useva (žitarice, uljarice, šećerna repa)**

#### **E1) Odobravanje projekta**

Ostvaruje se pravo na odobravanje projekta u sektoru ostalih useva ako u Registru ima prijavljene kulture pod ostalim usevima i ako je predmet investicije vezan za proizvodnju ostalih useva:

#### **Namena:**

- 1) za investicije u izgradnju i opremanje objekata za skladištenje ostalih useva - ako u Registru ima upisano 2 ha ili više ha poljoprivrednog zemljišta pod ostalim usevima;
- 2) nabavku traktora - ako u Registru ima upisano od 2 ha do 50 ha poljoprivrednog zemljišta pod ostalim usevima;
- 3) nabavku opreme, mašina i mehanizacije za poljoprivrednu proizvodnju osim kombajna i traktora - ako u Registru ima upisano od 50 ha do 100 ha poljoprivrednog zemljišta pod ostalim usevima.

**Za nabavku samo jednog traktora** tokom trajanja IPARD programa, sa sledećom najvećom snagom motora prema obimu biljne:

- (1) do 80 kilovata - ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom ostalih useva od 2-20 ha,
- (2) do 100 kilovata - ako u Registru ima upisane površine pod proizvodnjom ostalih useva od 20- 50 ha.

#### **E2) Odobravanje isplate**

Posebni uslovi za ostvarivanje **prava na isplatu** IPARD podsticaja: ono lice koje je ostvarilo pravo na odobravanje projekta ostvaruje pravo na isplatu IPARD podsticaja ako je realizovao investiciju u skladu sa rešenjem o odobrenju projekta i ako:

- 1) za izgradnju i opremanje objekata za skladištenje ostalih useva - ako u Registru ima upisano 2 ha ili više ha poljoprivrednog zemljišta pod ostalim usevima;

2) za nabavku traktora - ako u Registru ima upisano od 2 ha do 50 ha poljoprivrednog zemljišta pod ostalim usevima;

3) za nabavku opreme, mašina i mehanizacije za poljoprivrednu proizvodnju osim kombajna i traktora - ako u Registru ima upisano od 50 ha do 100 ha poljoprivrednog zemljišta pod ostalim usevima.

Lice koje ispunjava opšte i posebne uslove, pravo na odobravanje projekata ostvaruje ako dokaže svoju ekonomsku održivost i održivost projekta na kraju investicionog perioda kroz poslovni plan.

### **MERA 3 Podsticaji koji se tiču prerade i marketinga poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva**

**Pravni osnov:** Pravilnik o IPARD podsticajima za investicije u fizičku imovinu koje se tiču prerade i marketinga poljoprivrednih proizvoda i proizvoda ribarstva ("Sl. glasnik RS", br. 84/17 i 23/18).

#### **Korisnici:**

Pravo na IPARD podsticaje ostvaruje lice koje je upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava i nalazi se u aktivnom statusu i to:

- 1- fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva,
- 2- preduzetnik,
- 3- privredno društvo (mikro, malo i srednje)
- 4- zemljoradnička zadruga

Mali privredni subjekat je privredni subjekat koji ima manje od 50 zaposlenih i godišnji prihod i/ili ukupnu imovinu manju od 10 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti.

Srednji privredni subjekat je privredni subjekat koji, ima između 50 i 250 zaposlenih i godišnji promet manji od 50 miliona evra i/ili ukupan godišnji bilans manji od 43 miliona evra u dinarskoj protivvrednosti.

Veliki privredni subjekat je privredni subjekat koji nije srednji ili mali privredni subjekat u skladu sa ovim pravilnikom.

#### **Opšti uslovi za ostvarivanje prava na odobravanje projekta:**

Ako je predmet zahteva investicija za proizvodnju energije iz obnovljivih izvora ostvaruje se pravo na odobravanje projekta i ako:

- 1) energiju iz obnovljivih izvora koristi za sopstvenu potrošnju na poljoprivrednom gazdinstvu;
- 2) projektovana godišnja proizvodnja energije iz postrojenja koje je predmet zahteva ne prelazi vrednost od 120% godišnjeg proseka potrošnje ukupne toplotne i električne energije na gazdinstvu, računato za period od prethodne tri godine, osim ako ovim pravilnikom nije drugačije određeno;
- 3) višak proizvedene električne energije iz postrojenja koje je predmet zahteva, a koji se predaje mreži na godišnjem nivou, nije veći od utvrđene ukupne prosečne godišnje potrošnje toplotne i električne energije na gazdinstvu.

Pravo na IPARD podsticaje se ostvaruje za investicije u preradu i marketing u sledećim sektorima:

- 1) mleka;
- 2) mesa;
- 3) voća i povrća.

#### **Ograničenja:**

IPARD podsticaji se ostvaruju bez obzira na ukupnu vrednost investicije, u okviru sledećih granica:

- 1) za sektor mleka u iznosu od 10.000 do 2.000.000 evra;
- 2) za sektor mesa u iznosu od 10.000 do 1.000.000 evra;
- 3) za sektor voća i povrća u iznosu od 10.000 do 1.000.000 evra.

Korisnik može da ostvari ukupan iznos IPARD podsticaja u skladu sa ovim pravilnikom od 2.000.000 evra u periodu sprovođenja IPARD programa.

**Visina podsticaja za investicije:**

IPARD podsticaji utvrđuju se u iznosu od 50% od vrednosti prihvatljivih troškova investicije umanjenom za iznos poreza na dodatu vrednost. Za investicije u oblasti upravljanja otpadom i otpadnim vodama, IPARD podsticaji utvrđuju se u dodatnom iznosu od 10% preko.

**Investicije i prihvatljivi troškovi:**

Vrednost prihvatljivog opšteg troška ne može preći iznos od 12% od vrednosti prihvatljivih troškova predmetne investicije. Vrednost prihvatljivog opšteg troška za izradu poslovnog plana za koje se odobravaju IPARD podsticaji ne može preći iznos od:

- 1) 3% od vrednosti prihvatljivih troškova ako je vrednost prihvatljivih troškova veća od tri miliona evra;
- 2) 4% od vrednosti prihvatljivih troškova ako je vrednost prihvatljivih troškova između 1-3 miliona evra
- 3) 5% od vrednosti prihvatljivih troškova ako je vrednost prihvatljivih troškova manja od milion evra.

Investicije u fizičku imovinu koje se tiču prerade i marketinga, a odnose se na izgradnju i/ili kupovinu novih mašina i opreme i prihvatljivi troškovi za koje se odobravaju IPARD podsticaji dati su u prilogu pravilnika. Troškovi koji se odnose na izgradnju i/ili kupovinu novih mašina i opreme, uključujući kompjuterske programe, smatraju se prihvatljivim, do tržišne vrednosti imovine, u skladu sa propisom kojim se propisuje metodologija za utvrđivanja referentnih cena investicija za obračun IPARD podsticaja i tri dostavljene ponude.

**Posebni uslovi po sektorima:**

**A) Prerada mleka**

Ostvaruje se pravo ako je podnosilac zahteva:

- 1) upisano u Registar objekata, odnosno Registar odobrenih objekata u skladu sa propisima kojima se uređuje veterinarstvo;
- 2) ima utvrđen dnevni kapacitet objekta za preradu mleka od 3.000 do 100.000 litara.

**Namena:**

Prihvatljive investicije:

- izgradnja/proširenje/modernizacija sabirnih centara za mleko i postrojenja za preradu mleka
- oprema za skladištenje i hlađenje mleka, specijalizovana oprema za prevoz mleka
- oprema i tehnologija za unapređenje i kontrolu kvaliteta i higijene, uključujući opremu za test koji pravi razliku između lošeg i dobrog kvaliteta mleka
- investicije za uspostavljanje sistema bezbednosti hrane( GHP, GMP, HACCP)
- IT hardver I softver za registar mleka i praćenje, kontrolu i upravljanje proizvodnjom i preradom mleka
- ulaganje u tehnologiju za uštedu energije, zaštite životne sredine, opreme i postrojenja za preradu otpada i međuproizvoda i uklanjanje otpada
- specijalizovana vozila za prevoz mleka

## **B) Prerada mesa**

### **Korisnici:**

Ostvaruje se pravo ako podnosilac zahteva ispunjava veterinarsko-sanitarne uslove za preradu mesa sa tim da ako je podnosilac zahteva klanica, pored navedenih uslova, treba da ima utvrđen minimalni kapacitet klanja za 8 radnih sati: 10 goveda ili 50 svinja ili 50 ovaca ili 5.000 jedinki živine na dan.

### **Namena:**

Prihvatljive investicije:

- Izgradnja/renoviranje klanica/objekata za preradu mesa i hladnjača kao i opreme za klanice i objekte za preradu mesa
- Tehnologija i oprema za tretman otpada i pratećih proizvoda
- Ulaganja u uspostavljanje sistema bezbednosti hrane (GHP, GMP, HACCP)
- IT hardver i softver za praćenje, kontrolu i upravljanje
- ulaganje u obnovljive izvore energije (izgradnja, instalacija i oprema) prvenstveno usmerena za sopstvene potrebe

## **C) Prerada voća i povrća**

### **Korisnici:**

Ostvaruje pravo ako je upisano u Centralni registar objekata, u skladu sa zakonom koji uređuje bezbednost hrane. Korisnici mogu biti samo mikro, mala i srednja preduzeća.

### **Namena:**

Prihvatljive investicije:

- rekonstrukcija postojećih prerađivačkih pogona, dok je izgradnja novih dozvoljena samo ako korisnik dokaže da je stari kapacitet zatvoren
- nabavka opreme i mehanizacije za preradu voća i povrća
- nabavka opreme za pakovanje i obeležavanje proizvoda
- investicije za objekte/opremu za prikupljanje proizvoda i hladno skladištenje voća i povrća
- investicije za uklanjanje otpada ili otpadnih voda
- investicije za laboratorije i opremu u cilju unapređenja kontrole kvaliteta i higijene

### **Javni poziv za podnošenje zahteva za odobravanje projekta:**

Postupak za ostvarivanje prava na IPARD podsticaje pokreće se podnošenjem zahteva za odobravanje projekta na osnovu javnog poziva koji raspisuje Uprava. Podnosilac zahteva u zahtevu za odobravanje projekta označava kao izabranu jednu od tri dostavljene ponude. Uprava odobrava izabranu ponudu u vrednosti koja ne može biti veća od vrednosti iz ponude sa najnižom cenom. Osnovica za obračun IPARD podsticaja utvrđuje se u ovoj vrednosti ako ona ne prelazi iznos referentne cene utvrđene u skladu sa posebnim propisom kojim se propisuje metodologija utvrđivanja referentne cene.

## VI | PODSTICAJI IZ SREDSTAVA REPUBLIČKOG BUDŽETA

Obuhvataju direktna plaćanja, mere ruralnog razvoja, kreditnu podršku i posebne podsticaje.

### VI -1 | DIREKTNNA PLAĆANJA

Obuhvataju:

- A) *premije* su novčani iznosi koji se isplaćuju poljoprivrednim proizvođačima za isporučene poljoprivredne proizvode, isplaćuje se kvartalno za kravljе, ovčije i kozje sirovo mleko isporučeno u prethodnom kvartalu.
- B) *podsticaji za proizvodnju* su novčani iznosi koji se isplaćuju po jedinici mere za posejan usev, višegodišnji zasad, odnosno stoku odgovarajuće vrste (za kvalitetna priplodna grla, za tov junadi, jagnjadi, jaradi I tov svinja, krave dojilje, košnice pčela I konzumnu ribu).
- C) *regresi* su novčani iznosi koji se u određenom procentu ili apsolutnom iznosu isplaćuju za kupljenu količinu inputa za poljoprivrednu proizvodnju (gorivo, đubrivo, seme i drugi reproduktivni materijal) i troškove skladištenja u javnim skladištima.

Direktna plaćanja za 2018. godinu isplaćivala su se u maksimalnim iznosima, i to za:

- 1) premiju za mleko u iznosu od **7 din** po litru mleka;
- 2) osnovne podsticaje za biljnu proizvodnju u iznosu od **4.000 din** po hektaru;
- 3) podsticaje za kvalitetne priplodne mlečne krave u iznosu od **25.000 din** po grlu;
- 4) podsticaji za kvalitetne priplodne tovne krave i bikove u iznosu od **25.000 din** po grlu;
- 5) podsticaje za kvalitetne priplodne ovce i ovnove, koze i jarčeve u iznosu od **7.000 din** po grlu;
- 6) podsticaje za kvalitetne priplodne krmače i nerastove u iznosu od **10.000 din** po grlu;
- 7) podsticaje za roditeljske kokoške teškog tipa u iznosu od **60 din** po grlu;
- 8) podsticaje za roditeljske kokoške lakog tipa u iznosu od **100 din** po grlu;
- 9) podsticaje za roditeljske ćurke u iznosu od **300 din** po grlu;
- 10) podsticaje za kvalitetne priplodne matice ribe šarana u iznosu od **500 din** po grlu;
- 11) podsticaje za kvalitetne priplodne matice ribe pastrmke u iznosu od **300 din** po grlu;
- 12) podsticaje za tov junadi u iznosu od **10.000 din** po grlu u tovu;
- 13) podsticaje za tov jagnjadi u iznosu od **2.000 din** po grlu u tovu;
- 14) podsticaje za tov jaradi u iznosu od **2.000 din** po grlu u tovu;
- 15) podsticaje za tov svinja u iznosu od **1.000 din** po grlu u tovu;
- 16) podsticaje za krave dojilje u iznosu od **20.000 din** po grlu;
- 17) podsticaje za košnice pčela u iznosu od **720 din** po košnici;
- 18) podsticaje za proizvodnju konzumne ribe u iznosu od **10 din po kilogramu** proizvedene ribe;
- 19) podsticaje za krave za uzgoj teladi za tov u iznosu od **10.000 din** po grlu;
- 20) regres za troškove skladištenja u javnim skladištima u iznosu od **40% troškova skladištenja**.

**U odnosu na 2017. godinu duplo su povećani iznosi za krave za uzgoj teladi za tov i za biljnu proizvodnju, ali je sa druge strane ukinut regeres za đubrivo koji je iznosio 2.000 dinara po hektaru. Podignut je minimalni uslov za podsticaje za pčele sa 20 na 30 košnica.**



**A) PREMIJA ZA MLEKO 7 din po litru mleka - Pravilnik o uslovima, načinu i obrascu zahteva za ostvarivanje prava na premiju za mleko („Sl. glasnik RS”, br: 26/13 i 28/14)**

Premija za mleko isplaćuje se kvartalno za kravlje, ovčije i kozje sirovo mleko, isporučeno u prethodnom kvartalu, uz propisanu minimalnu količinu predatog mleka, a uzimajući u obzir specifične kriterijume za područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi. Iznos premije za mleko obračunava se po litri mleka isporučenog mlekarama.

Oko 54% proizvedenog mleka u Republici Srbiji plasira se na tržište preko mlekara, koje ispunjavaju trenutne zahteve poslovanja u pogledu bezbednosti hrane, dok se ostatak mleka utroši na gazdinstvu ili se plasira preko zelenih pijaca, pri čemu se jedan deo mleka plasira van kontrolisanih tržišnih lanaca. Premijom za mleko podstiče se ukupna proizvodnja govedarske, ovčarske i proizvodnje u kozarstvu.

Značajno je povećan otkup mleka u mlekarama, uz istovremeno smanjenje prerade mleka na farmi i direktne prodaje mleka sa farme, koje pri tome nije bilo kontrolisano na higijensku ispravnost. Usled slabijeg kvaliteta proizvedenog mleka i niske mlečnosti (u poređenju sa zemljama u okruženju, kao i sa članicama EU), prisutna je nekonkurentnost naše proizvodnje u poređenju sa proizvođačima u okruženju i EU. Na ovaj način se prodaja mleka preusmerava sa zelenih pijaca i ostalih oblika direktne prodaje ka mlekarama.

Pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, pravo na premiju ostvaruje za proizvedeno i isporučeno mleko u odgovarajućem periodu u toku kalendarske godine, za koji je isporučilac mleka podneo zahtev za premiju. Isporučilac mleka mora da preda najmanje 3.000 litara kravljeg mleka po kvartalu, odnosno najmanje 1.500 litara kravljeg mleka po kvartalu proizvedenog na području sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi, ali ne više od 3.000.000 litara mleka po kvartalu.

Da bi ostvario pravo na premiju isporučilac mleka mora da preda mleko pravnom licu ili preduzetniku koji se bavi preradom mleka, koji se nalazi u evidenciji prerađivača mleka koja se vodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarstvo. Zahtev za premiju isporučilac mleka podnosi u Upravi za agrarna plaćanja neposredno ili preko pravnog lica odnosno preduzetnika. Zahtev za premiju, za svaku kalendarsku godinu, podnosi se kvartalno, i to:

- 1) za prvi kvartal - od 1. aprila do 15. aprila tekuće kalendarske godine;
- 2) za drugi kvartal - od 1. jula do 15. jula tekuće kalendarske godine;
- 3) za treći kvartal - od 1. oktobra do 15. oktobra tekuće kalendarske godine;
- 4) za četvrti kvartal - od 1. januara do 15. januara naredne kalendarske godine.

**B) OSNOVNI PODSTICAJI U BILJNOJ PROIZVODNJI 4000 din po ha** - Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na osnovne podsticaje u biljnoj proizvodnji i obrascu zahteva za ostvarivanje tih podsticaja ("Sl. glasnik RS", br: 29/13, 9/16 i 44/18-dr. zakon)

Poljoprivredni proizvođači imaju različite vrste troškova, koji direktno utiču na konkurentnost gazdinstva i konkurentnost poljoprivrednih proizvoda na međunarodnom tržištu. Primenom ovih mera deo

troškova se umanjuje u biljnoj proizvodnji po ha. Mera se realizuje od 2012. godine, a broj korisnika koji ostvaruje pravo na osnovni podsticaj za biljnu proizvodnju stalno se povećava.

Podsticaji za proizvodnju predstavljaju novčane iznose, koji se isplaćuju po jedinici mere za posejan usev, odnosno za višegodišnji zasad.

Pravo na korišćenje osnovnih podsticaja ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - ostvaruju se za prijavljene i zasejane, odnosno zasađene površine pod odgovarajućom kulturom do najviše 20 ha i to samo za obradivo poljoprivredno zemljište.

a) osnovni podsticaji - ostvaruju se po površini biljne proizvodnje, i to u iznosu od 4000 dinara po hektaru, a maksimalno za 20 hektara.

Pravo na podsticaje ostvaruje se podnošenjem zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje Upravi za trezor. **Zahtev se podnosi jedanput godišnje od 1. marta do 30. aprila tekuće godine.**

(b) proizvodno vezani podsticaji - ostvaruju se po površini biljne proizvodnje uz minimalno ostvareni prinos po hektaru za određenu vrstu biljne proizvodnje i određene kulture poljoprivrednih proizvoda.

**\*Zakonom su predviđeni proizvodno vezani podsticaji ali nisu predviđeni uredbom i pravilnikom.**

### **C) PODSTICAJI U STOČARSTVU**

Daju se za kvalitetne priplodne mlečne krave, kvalitetne priplodne tovne krave i bikove, krave za uzgoj teladi za tov, krave dojilje, kvalitetne priplodne ovce i ovnove, koze i jarčeve, kvalitetne priplodne krmače i nerastove, tov junadi, tov jagnjadi, tov jaradi, tov svinja, košnice pčela, roditeljske kokoške teškog tipa, roditeljske kokoške lakog tipa, roditeljske ćurke, kvalitetne priplodne matice riba šarana, kvalitetne priplodne matice riba pastrmke, proizvodnju konzumne ribe.

**C1) PODSTICAJI ZA KVALITETNA PRIPLODNA GRILA** - Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za kvalitetna priplodna grla ("Sl. glasnik RS", broj: 26/17, 20/18 i 34/18 i 44/18-dr.zakon).

Republika Srbija ima povoljne prirodne uslove za razvoj stočarstva, s obzirom da raspolaže sa preko 650 hiljada ha stalnih travnjaka visokog kvaliteta i značajnim neiskorišćenim kapacitetima za smeštaj i uzgoj stoke. Međutim, i pored postojanja povoljnih uslova, ova grana poljoprivrede već treću deceniju beleži negativne trendove - samo tokom poslednjih deset godina broj uslovnih grla po hektaru korišćene poljoprivredne površine smanjen je sa 0,60 ha na 0,53 ha.

Usled još uvek malog broja kvalitetnih priplodnih grla, kao i nedovoljnog nivoa kvaliteta proizvoda stočarstva (mleka, mesa, itd.) i nižih proizvodnih karakteristika u poređenju sa zemljama sa razvijenim stočarstvom i zemljama članicama EU, evidentna je nekonkurentnost naše proizvodnje u poređenju sa proizvođačima u tim zemljama. U cilju povećanja broja kvalitetnih priplodnih grla, kao i poboljšanja konkurentnosti i kvaliteta proizvoda stočarstva, neophodno je podsticati gajenje kvalitetnih priplodnih grla. Na ovaj način unapređuje se rasni sastav stada, čime se stvaraju uslovi za efikasnu proizvodnju, uz optimizaciju troškova proizvodnje, kako mleka, tako i mesa. Dugogodišnjom realizacijom podsticaja za kvalitetna priplodna grla značajno se povećala proizvodnja po grlu, što je od izuzetnog značaja imajući u vidu da se broj goveda godinama smanjivao. Kroz ovu meru povećava se konkurentnost proizvođača, jer se smanjuju i troškovi proizvodnje. Održivost ove mere podrške u skladu je sa iskustvima svih zemalja članica EU, koje su istu primenjivale do trenutka pristupanja EU.

Pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, može da ostvari pravo na podsticaje za najmanje:

- 1) tri kvalitetne priplodne mlečne krave, a najviše za 300 kvalitetnih priplodnih mlečnih krava, a za područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi za najmanje dve, a najviše za 300 kvalitetnih priplodnih mlečnih krava;
- 2) tri kvalitetne priplodne tovne krave ili bika;
- 3) 30 kvalitetnih priplodnih ovaca ili ovnova;
- 4) deset kvalitetnih priplodnih koza ili jarčeva;
- 5) deset kvalitetnih priplodnih krmača ili nerastova.

Za roditeljske kokoške teškog tipa, roditeljske kokoške lakog tipa, roditeljske ćurke, kvalitetne priplodne matice riba šarana i kvalitetne priplodne matice riba pastrmke ostvaruje se pravo bez obzira na broj kvalitetnih priplodnih grla.

**Izuzetno, u 2018. godini** može da se ostvari pravo na podsticaje za najmanje:

- 1) dve kvalitetne priplodne mlečne krave, a najviše za 300 kvalitetnih priplodnih mlečnih krava;
- 2) dve kvalitetne priplodne tovne krave ili bika;
- 3) deset kvalitetnih priplodnih ovaca ili ovnova;
- 4) pet kvalitetnih priplodnih koza ili jarčeva;
- 5) tri kvalitetne priplodne krmače ili nerastova.

Dostupni su podsticaji u sledećim iznosima:

- 1- za mlečne krave iznosu od **25.000 din** po grlu;
- 2- za tovne krave i bikove u iznosu od **25.000 din** po grlu;
- 3 -za priplodne ovce i ovnove, koze i jarčeve u iznosu od **7.000 din** po grlu;
- 4- za priplodne krmače i nerastove u iznosu od **10.000 din** po grlu;
- 5 - za roditeljske kokoške teškog tipa u iznosu od **60 din** po grlu;
- 6 -za roditeljske kokoške lakog tipa u iznosu od **100 din** po grlu;
- 7- za roditeljske ćurke u iznosu od **300 din** po grlu;
- 8- za matice ribe šarana u iznosu od **500 din** po grlu;
- 9-za matice ribe pastrmke u iznosu od **300 din** po grlu;

**Zahtev za ostvarivanje prava na podsticaje za kvalitetna priplodna grla podnosi se za svaku kalendarsku godinu Upravi za agrarna plaćanja i to:**

- 1) od 21. marta do 31. jula tekuće godine;
- 2) od 1. do 31. januara naredne godine - za grla uključena u proizvodnju do 31. decembra prethodne kalendarske godine.

**C2) PODSTICAJI ZA TOV** - Uredba o korišćenju podsticajnih sredstava za tov junadi ("Sl. glasnik RS", br. 55/12 i 96/12), Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za tov junadi, tov svinja, tov jagnjadi i tov jaradi ("Sl. glasnik RS", br. 111/15, 9/16 i 110/16)

Proizvodnja mesa u Srbiji u poslednjih nekoliko godina suočava se sa brojnim problemima (pad proizvodnje pojedinih vrsta mesa i smanjenju broja grla). Izvoz goveđeg mesa poslednjih godina beleži pad vrednosti, dok je potrebno unaprediti plasman svinjskog mesa, kao i stvoriti uslove za plasman jagnećeg i jarećeg mesa, kako na domaćem, tako i na inostranom tržištu.

Mera je koncipirana tako da motiviše proizvođače da unaprede sopstvenu proizvodnju i konkurentnost, kao i da unaprede saradnju sa mesnom prerađivačkom industrijom, čime obezbeđuju plasman svojih proizvoda na tržište kao proizvoda višeg stepena prerade, odnosno višeg nivoa dodate vrednosti. Podsticaj se obračunava i realizuje po grlu u tovu, predatom prerađivaču (klanici), ili plasiranom kroz izvoz na inostrano tržište. Mera podsticaja je u skladu sa iskustvom dela zemalja članica EU, koje su isti ili sličan vid podrške proizvođačima primenjivale do trenutka pristupanja EU. Rezultati mere manifestuju se unapređenjem proizvodnje mesa, uvećanjem stada namenjenog tovu, a njenom realizacijom se takođe smanjuju troškovi proizvodnje.

Mera se implementira već duži period u sličnom obliku, a osnovni preduslov za realizaciju prava po osnovu podsticaja za tov junadi, svinja, jagnjadi i jaradi jeste registracija poljoprivrednog gazdinstva, kao i obeležavanje životinja. Podsticaj se odobrava samo za grla u tovu, koja su predata klanici ili namenjena izvozu, uz postojanje donjih limita za proizvodnju, koji se odnosi na tov svinja, jagnjadi i jaradi. Ovim merama utiče se na smanjenje obima klanja u uslovima koji ne ispunjavaju higijensko-sanitarne propise, povećanje brojnog stanja grla u stočarstvu, unapređenje kvaliteta proizvoda stočarstva i ukupnjavanje gazdinstava koja se bave stočarskom proizvodnjom.

Pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, može da ostvari pravo na podsticaje, ako podnesu zahtev za ostvarivanje prava na podsticaje za tov junadi, tov svinja, tov jagnjadi i tov jaradi **za svaku godinu od 1. januara do 15. oktobra tekuće kalendarske godine i ako su grla predata klanici ili izvezena u periodu od 1. oktobra prethodne kalendarske godine do 30. septembra tekuće kalendarske godine**. Podnosilac zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje u stočarstvu za tov svinja, ostvaruje pravo na podsticaj najviše za 10.000 grla tovnih svinja.

Dostupni su podsticaji sledećim iznosima:

- 1-za tov junadi u iznosu od 10.000 din po grlu u tovu;
- 2-za tov jagnjadi u iznosu od 2.000 din po grlu u tovu;
- 3- za tov jaradi u iznosu od 2.000 din po grlu u tovu;
- 4-za tov svinja u iznosu od 1.000 din po grlu u tovu;

**C3) PODSTICAJI ZA KRAVE ZA UZGOJ TELADI ZA TOV 10.000 din po grlu** - Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za krave za uzgoj teladi za tov („Sl. glasnik RS”, broj 25/18) Jedan od razloga za uvođenje ove mere je i podsticanje proizvođača da se bave proizvodnjom junećeg mesa za kojim postoji tražnja na međunarodnom tržištu. Kroz podsticaje za krave za uzgoj teladi za tov podstiče se povećanje proizvodnje teladi i stvaraju se uslovi za efikasnu proizvodnju uz optimizaciju troškova proizvodnje mesa, što je od izuzetnog značaja, imajući u vidu činjenicu da se broj goveda godinama smanjivao.

Mera se po prvi put uvodi od 2017. godine, a ove godine je dupliran iznos podsticaja. Podsticaji za krave za uzgoj teladi za tov isplaćuju se po kravi, i to kravi koja pripada stadu za uzgoj teladi. Očekivani efekat realizacije podsticaja za krave za uzgoj teladi jeste unapređenje proizvodnje mesa po priplodnom grlu, kao i očuvanje broja priplodnih grla.

Pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, podsticaj ostvaruje za oteljene krave, jednom u toku godine za isto grlo, na osnovu zahteva koji podnosi

Upravi za agrarna plaćanja. **Zahtev se podnosi od 1. februara do 31. jula tekuće godine za krave oteljene u periodu od 1. jula prethodne kalendarske godine do 30. juna tekuće kalendarske godine, za krave oteljene u periodu od 1. septembra prethodne kalendarske godine do 30. juna tekuće godine.**

**C4) PODSTICAJI ZA KRAVE DOJILJE 20.000 din po grlu** - Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za krave dojilje ("Sl. glasnik RS", br. 46/15 i 26/18)

Podsticaji za krave dojilje isplaćuju se po grlu, i to za tova grla čiste rase i meleze tovnih rasa, koja pripadaju stadu namenjenom za uzgoj teladi za proizvodnju mesa. Mera je održiva, s obzirom da se njenom implementacijom podstiče unapređenje razvoja specijalizovanih tovnih rasa i održivo korišćenje livada i pašnjaka. U prilog tome govori i činjenica da je mera u skladu sa iskustvom zemalja članica EU, koje su isti ili sličan vid podrške proizvođačima primenjivale, odnosno mera je u skladu sa ZPP. Očekivani efekat realizacije podsticaja za krave dojilje jeste unapređenje produktivnosti proizvodnje mesa po priplodnom grlu.

Pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, podsticaj ostvaruje za krave dojilje starosti preko 24 meseca, koje pripadaju tovnim grlima čiste rase, i to: hereford, šarole, limuzin, aberdin angus, šortorn, belgijsko plavo, kijanina, romanjola, markidana i blond akviten ili melezima navedenih tovnih rasa, koje pripadaju stadu namenjenom za uzgoj teladi za proizvodnju mesa. Uslov za ostvarivanje prava na podsticaje je da lice ima najmanje dva grla krava dojilja. **Zahtev se podnosi Upravi za svaku kalendarsku godinu od 1. februara do 31. jula tekuće godine za grla uključena u proizvodnju od 1. jula prethodne kalendarske godine do 30. juna tekuće kalendarske godine**, uz koji se podnosi zapisnik o održanoj selekcijskoj smotri, overen od strane osnovne, regionalne i glavne odgajivačke organizacije. Izuzetno, u 2018. godini zahtev za ostvarivanje prava na podsticaje podnosi se od dana stupanja na snagu ovog pravilnika do 31. jula 2018. godine za grla uključena u proizvodnju od 1. februara do 30. juna 2018. godine.

**C5) PODSTICAJI ZA PČELE 720 din po košnici** - Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu po košnici pčela ("Sl. glasnik RS", br. 33/2015, 14/16 i 20/18)

Pčelarstvo, trenutno se nalazi u nezadovoljavajućem položaju, i pored toga što prirodni resursi, ukazuju na ogromne potencijale i mogućnosti njegovog razvoja. Efekat mere podsticaja po košnici pčela ogleda se u povećanju proizvodnje meda i njegovog plasmana na domaće i međunarodno tržište. Mera je uspostavljena 2013. godine. Bliže definisani ciljevi realizacije ove mere jesu: unapređenje plasmana proizvoda pčelarstva; jačanje tržišnih lanaca u ovom sektoru; unapređenje kvaliteta proizvoda pčelarstva; unapređenje drugih grana poljoprivredne proizvodnje, koje zavise od uloge pčela kao oprašivača i povećanje broja košnica.

Uslov za ostvarivanje prava na podsticaje u stočarstvu po košnici pčela, koje ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva je da, ima najmanje 30 košnica pčela, a najviše 200. **Zahtev se podnosi za svaku kalendarsku godinu, jedanput godišnje, Upravi za agrarna plaćanja od 15. aprila do 31. maja tekuće godine.**

**C6) PODSTICAJI ZA PROIZVODNJU KONZUMNE RIBE 10 din po kg** - Pravilnik o načinu ostvarivanja prava na podsticaje u stočarstvu za proizvodnju konzumne ribe ("Sl. glasnik RS", br. 61/13 i 44/14 I dr.zakon 44/18)

Ideja uvođenja podsticaja za proizvodnju konzumne ribe jeste motivacija proizvođača za bavljenje ovom granom u krajevima u kojima postoje uslovi za njen razvoj. Na ovaj način, promet proizvedene ribe se u većem obimu uvodi u legalne tokove, s obzirom da proizvođači ribu isporučuju prerađivačima. Očekivani efekat ove mere je povećanje proizvodnje ribe i njen plasman na domaće tržište, uz smanjenje zavisnosti od uvoza proizvoda ribarstva. Sa aspekta proizvođača, ova mera bi trebala da dovede do povećanja profita, s obzirom da se cena koštanja umanjuje za iznos podsticaja. Mera je uspostavljena 2013. godine. Podsticaj za proizvodnju konzumne ribe obračunava se i isplaćuje za proizvedenu konzumnu ribu, isporučenu prerađivaču, a na osnovu zahteva, podnetog nadležnom organu. Ova mera podrške u skladu je sa iskustvom nekih zemalja članica EU, koje su isti ili sličan vid podrške primenjivale minimum do trenutka pristupanja EU. Konkretni ciljevi, koji se žele dostići implementacijom ove mere jesu: unapređenje plasmata, jačanje tržišnih lanaca za proizvode ribarstva, poboljšanje kvaliteta proizvoda akvakulture, kao i povećanje površina pod ribnjacima.

Pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, podsticaje ostvaruje za proizvedenu konzumnu ribu koja je isporučena pravnom licu, odnosno preduzetniku koji se bavi rasecanjem i preradom mesa ribe, odnosno prometom ribe na malo na osnovu zahteva koji podnosi Upravi za agrarna plaćanja. **Zahtev za podsticaje podnosi se za svaku kalendarsku godinu do 31. decembra tekuće kalendarske godine.**

#### **D) REGRESI ZA ĐUBRIVO I TROŠKOVE SKLADIŠTENJA**

Prema Zakonu pravo na korišćenje regresa ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva koje je upisano u Registar. Zakonom su predviđeni regres za kupljeno gorivo, đubrivo, seme i drugi reproduktivni materijal, kao i za troškove skladištenja u javnim skladištima. Regresi za troškove skladištenja u javnim skladištima isplaćuju se u minimalnom iznosu od 40% od troškova skladištenja. **Međutim, iako je predviđen zakonom, regres za đubrivo nije predviđen uredbom za 2018. godinu niti pravilnikom.**

**REGRES ZA TROŠKOVE SKLADIŠTENJA** - Pravilnik o uslovima, načinu i obrascima zahteva za ostvarivanje prava na regres za troškove skladištenja poljoprivrednih proizvoda u javnim skladištima ("Sl. glasnik RS", br. 61/2013)

Poljoprivredni proizvodi, u smislu ovog pravilnika, su:

- 1) pšenica, i to: A-1, A-2 i A-3 klase;
- 2) kukuruz, i to: A i B klase;
- 3) malina, i to: rolend, polublok, blok i griz kategorije;
- 4) kupina, i to: konfitura, polublok, blok i griz kategorije;
- 5) višnja, i to: sa košticom i bez koštice kategorije.

Pravo na regres ostvaruje pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva i ostvaruje za pun mesec od dana izdavanja robnog zapisa, a najduže za šest

meseci od dana izdavanja robnog zapisa u skladu sa zakonom kojim se uređuju javna skladišta za poljoprivredne proizvode, u iznosu od 40% od troškova skladištenja za najviše 2 000 tona uskladištene pšenice i/ili kukuruza, odnosno za najviše 20 tona uskladištene maline i/ili kupine i/ili višnje. Dodatni uslovi su da je površine pod poljoprivrednim proizvodima prijavio u skladu sa zakonom kojim se uređuje poljoprivreda i ruralni razvoj kao I da je poljoprivredne proizvode podigao iz javnog skladišta u periodu koji ne može biti duži od godinu dana pre podnošenja zahteva za ostvarivanje prava na regres. **Zahtev za ostvarivanje prava na regres podnosi se jedanput godišnje Uprava za trezor u periodu od 15. jula do 30. novembra tekuće godine.**

---

## **VI -2 MERE RURALNOG RAZVOJA**

---

Prema Zakonu podsticaji za mere ruralnog razvoja sprovode se **kao naknada dela troškova u određenom procentu od vrednosti pojedine vrste mere** i utvrđuju se u minimalnom iznosu od 30% ukupne vrednosti pojedine vrste mere, odnosno 45% za područja sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi. Podsticaji za mere ruralnog razvoja obuhvataju podršku programima koji se odnose na:

- A) unapređenje konkurentnosti;
- B) očuvanje i unapređenje životne sredine i prirodnih resursa;
- C) diversifikaciju dohotka i unapređenje kvaliteta života u ruralnim područjima;
- D) pripremu i sprovođenje lokalnih strategija ruralnog razvoja;
- E) unapređenje sistema kreiranja i prenosa znanja.

**A - Podsticaji za podršku programima koji se odnose na unapređenje konkurentnosti** obuhvataju podsticaje za:

- 1) investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva;
- 2) uspostavljanje i jačanje udruženja u oblasti poljoprivrede
- 3) investicije u preradu i marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i proizvoda ribarstva;
- 4) upravljanje rizicima.

### **A1) Investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva:**

**A1a)** –Višegodišnji zasadi voća, vinove loze i hmelja - Pravilnik o podsticajima programima za unapređenje konkurentnosti za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva kroz podršku podizanja višegodišnjih proizvodnih zasada voćaka, vinove loze i hmelja ("Sl. glasnik RS", br. 37/2017 i 44/18-drugi zakon).

Podsticaji za podizanje proizvodnih zasada obuhvataju podršku programima, koji se odnose na:

1- podršku podizanja novih proizvodnih zasada sa savremenom tehnologijom gajenja voćaka, vinove loze i hmelja, bez naslona i sa naslonom

2- na pripremu zemljišta za podizanje proizvodnih zasada.

Podsticaji za podizanje proizvodnih zasada mogu biti za nabavku sadnica voćaka, vinove loze i hmelja, nabavku naslona za proizvodne zasade, pripremu zemljišta, za nabavku supstrata sa sertifikatom za proizvodne zasade borovnice sa postavljenim sadnicama borovnica u saksijama/vrećama; analizu

zemljišta sa preporukom đubrenja zemljišta za sadnju, odnosno ispitivanje mehaničkog sastava zemljišta. – 50-65% prihvatljivih troškova investicije može da se dobije podsticaja (što predstavlja povećanje u odnosu na 2017. godinu kada je bilo 40%-55%).

#### Prihvatljivi troškovi

Prihvatljivi troškovi odnose se na nabavku standardnih i standardnih SA sadnica ili sertifikovanih sadnica voćaka, vinove loze i hmelja. Radi podsticanja podizanja proizvodnih zasada sa srpskim domaćim i odomaćenim sortama, prihvatljivi troškovi uvećavaju se za voćne zasade sa domaćim sortama, zasade vinove loze sa odomaćenim sortama kao i sa priznatim domaćim sortama i klonovima vinove loze i dvogodišnje sadnice drvenastih voćnih vrsta sa formiranim grančicama.

Podsticaji za pripremu zemljišta obuhvataju podršku pripremi zemljišta za podizanje proizvodnih zasada, i to kroz naknadu prihvatljivih troškova za nivelisanje zemljišta, izgradnju terasa na nagnutim terenima, za rigolovanja (duboka obrada), odnosno podrivanje zemljišta sa minimalnom dubinom obrade zemljišta od 0,6 m (osim na peskovitom zemljištu gde nije potrebno rigolovanje, odnosno podrivanje), odnosno sa minimalnom dubinom obrade zemljišta od 0,3 m za proizvodne zasade jagodastih vrsta voćaka, osim za proizvodni zasad borovnice sa postavljenim sadnicama borovnica u saksijama/vrećama sa supstratom, kopanje jamića za sadnju, kao i za samu sadnju.

Podsticaji za analizu zemljišta obuhvataju podršku pripremi zemljišta za podizanje proizvodnih zasada, kroz naknadu prihvatljivih troškova hemijske analize sa preporukom đubrenja zemljišta za sadnju, odnosno ispitivanje mehaničkog sastava zemljišta od strane akreditovanih subjekata za obavljanje poslova laboratorijskih analiza zemljišta, i odobravaju se kao naknada dela troškova za izvršenu analizu zemljišta u odgovarajućem procentualnom iznosu bez uračunatog poreza na dodatu vrednost.

Korisnik podsticaja ostvaruje pravo na podsticaje u odgovarajućem procentualnom iznosu od vrednosti realizovane investicije, zavisno od mesta investicije, odnosno područja gde je zasad podignut.

Maksimalni iznos podsticaja po korisniku podsticaja iznosi 3.000.000 dinara.

Maksimalni iznosi podsticaja za podizanje proizvodnih zasada, u zavisnosti od vrste podsticaja, jesu:

- 1) za nabavku sadnica voćaka, vinove loze i hmelja - 2.000.000 dinara;
- 2) za nabavku naslona, odnosno kolja - 700.000 dinara;
- 3) za pripremu zemljišta, odnosno za nabavku supstrata sa sertifikatom za proizvodne zasade borovnice sa postavljenim sadnicama borovnica u saksijama/vrećama - 200.000 dinara;
- 4) za hemijsku analizu zemljišta, odnosno ispitivanje mehaničkog sastava zemljišta - 100.000 dinara.

Podsticaji se uvećavaju za 100.000 din po hektaru podignutog proizvodnog zasada ako se odnose na:

- 1) proizvodne zasade sa domaćim i odomaćenim sortama voćaka, odnosno sortama vinove loze
- 2) proizvodne zasade vinove loze koji su u potpunosti podignuti na nadmorskim visinama iznad 200 m, odnosno na južnim ekspozicijama, odnosno na nagibu terena iznad 10° ili na terasiranim površinama.
- 3) proizvodne zasade koji su u potpunosti podignuti sa knip sadnicama.

Pravo na podsticaje za podizanje proizvodnih zasada ostvaruje se tako što pravno lice, preduzetnik i fizičko lice podnosi **zahtev Upravi za agrarna plaćanja do 31. avgusta tekuće kalendarske godine, a za proizvodne zasade jagoda podignute u trećem kvartalu tekuće kalendarske godine do 30. septembra tekuće kalendarske godine**. Maksimalni iznos podsticaja po korisniku podsticaja iznosi 3.000.000 dinara.



Isplaćuju se u maksimalnom iznosu od 50% od vrednosti pojedine vrste mere ruralnog razvoja, odnosno u maksimalnom iznosu od 65% od vrednosti pojedine vrste mere ruralnog razvoja u području sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi.

**A1b) – Podrška za unapređenje primarne poljoprivredne proizvodnje odnosi se na:**

- 1-nabavku novih mašina i opreme za unapređenje primarne biljne proizvodnje
- 2-nabavku novih mašina i opreme za unapređenje primarne stočarske proizvodnje
- 3-nabavku kvalitetnih priplodnih grla
- 4-izgradnju i opremanje objekata

Pravo na podsticaje ostvaruju lica koja su upisana u Registar poljoprivrednih gazdinstava i nalaze se u aktivnom statusu, i to:

- 1) fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva;
- 2) preduzetnik;
- 3) privredno društvo;
- 4) zemljoradnička zadruga koja ima najmanje pet članova zadruge koji su upisani u Registar kao nosioci ili članovi pet različitih komercijalnih porodičnih poljoprivrednih gazdinstava u aktivnom statusu;
- 5) srednja škola;
- 6) naučnoistraživačka organizacija u oblasti poljoprivrede.

Pravo na podsticaj se ostvaruje ukoliko je podnosilac zahteva u potpunosti realizovao investicije za koje podnosi zahtev u periodu od 1. januara godine u kojoj se podnosi zahtev, a najkasnije do dana podnošenja zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje. Isplaćuju se u maksimalnom iznosu **od 50%** od vrednosti pojedine vrste mere ruralnog razvoja, odnosno u maksimalnom iznosu **od 65%** od vrednosti pojedine vrste mere ruralnog razvoja u području sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi.

1-Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku novih mašina i opreme za unapređenje primarne proizvodnje biljnih kultura ("Sl. glasnik RS", br. 48/2018)

Podsticaji obuhvataju investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku novih mašina i opreme za primarnu proizvodnju biljnih kultura u zaštićenom prostoru, voća i grožđa, povrća, cveća aromatičnog i lekovitog bilja, žitarica, industrijskog i krmnog bilja, obradu zemljišta, zaštitu biljaka od bolesti, korova i štetočina, transport primarnih poljoprivrednih proizvoda i navodnjavanje biljnih kultura.

Dodatni uslovi koje moraju da se ostvare su da:

- 1) je u potpunosti realizovana investicije u periodu od 1. januara godine u kojoj se podnosi zahtev, a najkasnije do dana podnošenja zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje;
- 2) je vrednost investicija jednaka ili veća od 100.000 dinara;
- 3) je iznos pojedinačnog računa jednak ili veći od 50.000 dinara itd.
- 4) u registru ima upisano poljoprivredno zemljište pod proizvodnjom odgovarajućih vrsta biljnih kultura, i to površine:
  - (1) do 0,5 ha povrća, voća ili cveća u zaštićenom prostoru,
  - (2) do 2 ha jagodastog voća, odnosno do 5 ha ostalog voća,
  - (3) od 0,2 do 100 ha grožđa, a koje parcele su upisane i u Vinogradarski registar u skladu sa zakonom koji uređuje vino;



- (4) do 3 ha povrća (na otvorenom polju),
- (5) od 0,1 do 50 ha cveća (na otvorenom polju),
- (6) do 50 ha aromatičnog i lekovitog bilja,
- (7) do 50 ha žitarica, industrijskog i krmnog bilja;

Izuzetno se ostvaruju pravo na podsticaje za investicije u nabavku novih mašina i opreme za navodnjavanje biljnih kultura ako lice u Registru ima upisano poljoprivredno zemljište pod proizvodnjom žitarica, industrijskog i krmnog bilja površine do 100 ha. Najviši ukupni iznos podsticaja koji korisnik može da ostvari u jednoj kalendarskoj godini je 1.500.000 dinara. **Rok za podnošenje zahteva je od 2.jula do 17. septembra 2018. godine.**

**2-Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku novih mašina i opreme za unapređenje primarne proizvodnje u stočarstvu ("Sl. glasnik RS", br. 48/2018)**

Podsticaji obuhvataju investicije u nabavku novih mašina i opreme:

- 1) za pripremu, distribuciju i skladištenje koncentrovane i kabaste stočne hrane;
- 2) za manipulaciju i distribuciju čvrstog, polutečnog i tečnog stajnjaka;
- 3) kojom se štiti dobrobit životinja;
- 4) za vaganje, usmeravanje i obuzdavanje životinja;
- 5) za proizvodnju konzumnih kokošijih jaja;
- 6) za pčelarstvo.

Dodatni uslovi koje moraju da se ostvare su da:

- 1) je u potpunosti realizovana investicije u periodu od 1. januara godine u kojoj se podnosi zahtev, a najkasnije do dana podnošenja zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje;
- 2) je vrednost investicija jednaka ili veća od 100.000 dinara;
- 3) je iznos pojedinačnog računa jednak ili veći od 50.000 dinara itd.
- 4) u Registru ima prijavljen odgovarajući stočni fond:
  - (1) za investicije koje se odnose na proizvodnju kravljeg mleka, do najviše 19 krava,
  - (2) za investicije koje se odnose na proizvodnju ovčijeg i kozijeg mleka, objekat upisan u Registar objekata, odnosno Registar odobrenih objekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarstvo,
  - (3) za investicije koje se odnose na pčelarstvo, od pet do 500 košnica pčela prijavljenih u Centralnoj bazi podataka o obeležavanju životinja kod Uprave za veterinu,
  - (4) za investicije koje se odnose na proizvodnju mesa, ukupni kapacitet objekta upisanog u Registar objekata, odnosno Registar odobrenih objekata, u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarstvo, i to: do najviše 19 goveda i/ili do najviše 149 ovaca i koza i/ili do najviše 29 krmača i/ili do najviše 99 tovnih svinja po turnusu i/ili do najviše 3.999 brojlera po turnusu i/ili do najviše 399 tovnih ćurki po turnusu,
  - (5) za investicije koje se odnose na proizvodnju konzumnih kokošijih jaja, objekat upisan u Registar objekata, odnosno Registar odobrenih objekata u skladu sa zakonom kojim se uređuje veterinarstvo.

Najviši ukupni iznos podsticaja koji korisnik može da ostvari u jednoj kalendarskoj godini je 1.500.000 dinara. Ukoliko se zahtev za ostvarivanje prava na podsticaje odnosi na investicije u proizvodnju konzumnih kokošijih jaja, najviši ukupni iznos podsticaja koji korisnik može da ostvari u jednoj

kalendarskoj godini je 3.000.000 dinara. **Rok za podnošenje zahteva je od 2.jula do 17. septembra 2018. godine.**

*3-Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za nabavku kvalitetnih priplodnih grla za unapređenje primarne stočarske poljoprivredne proizvodnje ("Sl. glasnik RS", br. 48/2018)*

Posticaji se odnose se na podršku programu za unapređenje primarne poljoprivredne proizvodnje koji obuhvata nabavku kvalitetnih priplodnih grla goveda, ovaca, koza i svinja određenih starosti i sorti, kao i pčelinjih matica.

Pored ranije pomenutih kategorija, za ove podsticaje mogu da konkurišu i manastiri. Potrebno je da lice koje konkuriše u Registru ima prijavljen odgovarajući stočni fond i da je investiciju u nabavku kvalitetnog priplodnog grla, odnosno kvalitetne priplodne pčelinje matice koja je predmet zahteva realizovalo u periodu od 16. oktobra prethodne kalendarske godine, a najkasnije do dana podnošenja zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje kao i da je iznos pojedinačnog računa za nabavku kvalitetnog priplodnog grla goveda, ovaca, koza ili svinja veći od 100.000 dinara i ako je na računu iznos za svaku pojedinačnu investiciju za nabavku kvalitetnog priplodnog grla goveda, ovaca, koza ili svinja veći od 50.000 dinara, odnosno ako je iznos pojedinačnog računa za nabavku kvalitetnih priplodnih pčelinjih matica veći od 20.000 dinara i ako je na računu iznos za nabavku kvalitetnih priplodnih pčelinjih matica veći od 20.000 dinara.

Odgovarajući stočni fond predstavlja:

- 1) najmanje tri a najviše 100 krava mlečnih, odnosno kombinovanih rasa;
  - 2) priplodna junica koja je predmet zahteva vodi poreklo od majke sa proizvodnim osobinama kvalitetnog priplodnog grla čija je prosečna proizvodnja mleka u standardnoj laktaciji preko 5.500 kg za grla kombinovanih rasa, odnosno preko 7.500 kg za grla mlečnih rasa.
- investicije za nabavku junica i bikova tovnih ako na poljoprivrednom gazdinstvu ima najmanje pet a najviše 100 grla krava tovnih rasa,
  - investicije za nabavku kvalitetnih priplodnih grla ovaca i koza ima najmanje deset a najviše 400 grla ovaca i koza,
  - investicije za nabavku kvalitetnih priplodnih grla svinja ako na poljoprivrednom gazdinstvu ima najmanje 10 a najviše 1.000 grla svinja,
  - investicije za nabavku kvalitetnih priplodnih pčelinjih matica iz ima najmanje pet a najviše 500 košnica pčela.

Maksimalni iznosi podsticaja po kvalitetnom priplodnom grlu jesu:

- 1) za nabavku junice mlečne i kombinovane - 140.000 dinara;
- 2) za nabavku junice i bika tovnih rase 125.000 dinara;
- 3) za nabavku dviske - ovce i koze - 20.000 dinara;
- 4) za nabavku dviska - 30.000 dinara;
- 5) za nabavku nazimice - 18.000 dinara;
- 6) za nabavku suprasne nazimice i nerasta 24.000 dinara;
- 7) za nabavku pčelinje matice - 600 dinara.

Postupak za ostvarivanje prava na podsticaje pokreće se **po zahtevu koji se podnosi Upravi za agrarna plaćanja za svaku kalendarsku godinu, u periodu od 1. jula do 15. oktobra tekuće godine**. Najviši ukupni iznos podsticaja koji podnosioc može da ostvari po zahtevu za jednu kalendarsku godinu iznosi 3.000.000 dinara.

4-Pravilnik o podsticajima za investicije u fizičku imovinu poljoprivrednog gazdinstva za izgradnju i opremanje objekata za unapređenje primarne proizvodnje ("Sl. glasnik RS", br. 29/18 i 30/18)

Podsticaje ne mogu ostvariti naučnoistraživačke organizacije u oblasti poljoprivrede, a privredna društva mogu samo ako spadaju u mikro, mala ili srednja preduzeća (MSP). Potrebno je da je investicija realizovana u periodu od 16. oktobra prethodne kalendarske godine, a najkasnije do dana podnošenja zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje I da je vrednost prihvatljive investicije koja je predmet zahteva veća od 100.000 dinara, kao i ako je iznos svakog pojedinačnog računa veći od 50.000 dinara i ako je na računu iznos za svaku pojedinačnu investiciju veći od 50.000 dinara.

Podsticaji obuhvataju podršku programima, i to:

- 1) za izgradnju i opremanje objekata za čuvanje i skladištenje voća i povrća;
- 2) za izgradnju i opremanje objekata za unapređenje primarne stočarske proizvodnje.

Dodatni uslovi koja lica treba da ispune u pogledu površina pod proizvodnjom I stočnom fondom su da:

- 1) u Registru ima upisano poljoprivredno zemljište pod proizvodnjom voća i povrća i to površine: do 2 ha jagodastog voća, odnosno do 5 ha drugog voća, odnosno do 0,5 ha povrća u zaštićenom prostoru, odnosno do 3 ha povrća na otvorenom prostoru;
- 3) na poljoprivrednom gazdinstvu ima najviše 19 mlečnih krava i/ili ako ima ukupni kapacitet objekta: do najviše 19 goveda i/ili do najviše 149 ovaca i koza i/ili do najviše 29 krmača i/ili 99 tovnih svinja i/ili od 1000 do 3.999 brojlera po turnusu i/ili do najviše 100 tovnih ćurki po turnusu i/ili najmanje 500 kg ribe.

Najviši ukupni iznos podsticaja po podnosiocu zahteva i po pojedinoj vrsti podsticaja jeste:

- 1) 2.000.000 dinara za izgradnju i opremanje objekata za čuvanje i skladištenje voća i povrća
- 2) 3.500.000 dinara za izgradnju i opremanje objekata za unapređenje primarne stočarske proizvodnje.

**Zahtev za ostvarivanje prava na podsticaje podnosi se Upravi za agrarna plaćanja u periodu od 15. aprila do 15. oktobra tekuće godine. Prema Pravilniku iz 2017. godine najviši ukupni iznos podsticaja po podnosiocu zahteva je bio 8.000.000 dinara.**

**A2) Investicije u preradu i marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i proizvoda ribarstva:**

- a) Unapređenje kvaliteta vina, rakije i poljoprivredno-prehrambenih proizvoda
- b) Kontrolne markice za poljoprivredno-prehrambene proizvode i evidencione markice za vino
- c) Nabavka opreme u sektoru mesa, mleka, voća, povrća i grožđa

**a) unapređenje kvaliteta vina, rakije i poljoprivredno-prehrambenih proizvoda - Pravilnik o podsticajima programima za investicije u poljoprivredi za unapređenje konkurentnosti i dostizanje standarda kvaliteta kroz podršku unapređenja kvaliteta vina i rakije ("Sl. glasnik RS", br. 48/13 i 33/16 18/18 i 44/18 - dr. zakon)**

Zahtev se podnosi Upravi za agrarna plaćanja i to u periodu od 1. aprila do 30. septembra tekuće kalendarske godine podnošenjem samo jednog zahteva u toku tekuće kalendarske godine. Pravo na podsticaje ima proizvođač rakije bez geografske oznake porekla i proizvođač rakije sa geografskom oznakom porekla pod određenim uslovima. Podsticaji se isplaćuju u maksimalnom iznosu od 40% do 55% od vrednosti pojedine vrste mere ruralnog razvoja u području sa otežanim uslovima rada u poljoprivredi.

Podsticaji proizvođaču vina bez geografskog porekla, odnosno proizvođaču rakije bez geografske oznake porekla ostvaruju se kroz nadoknadu troškova za laboratorijske analize vina odnosno rakije, izvršene od strane ovlašćene laboratorije za kvalitet vina, odnosno ovlašćene laboratorije za kvalitet rakije.

Podsticaji proizvođaču vina sa geografskim poreklom, odnosno proizvođaču rakije sa geografskom oznakom porekla ostvaruju se kroz nadoknadu troškova za laboratorijske analize vina bez geografskog porekla, odnosno rakije bez geografske oznake porekla i rakije sa geografskom oznakom porekla.

Podsticaji udruženju proizvođača vina/rakije radi podrške programu uspostavljanja oznake geografskog porekla vina ostvaruju se kroz nadoknadu troškova:

- 1) laboratorijske analize parametara kvaliteta vina/rakije i senzornog ocenjivanja vina/rakije, a koji se vrše u cilju uspostavljanja oznake geografskog porekla;
- 2) hemijske i fizičke analize zemljišta;
- 3) izrade elaborata, odnosno studije koje se odnose na uspostavljanje oznake geografskog porekla.

Podsticaji udruženju proizvođača vina/rakije sa geografskim poreklom ostvaruju se kroz nadoknadu troškova:

- 1) profesionalnog angažovanja lica koje obavlja poslove interne kontrole proizvodnje i kvaliteta vina/rakije u proizvodnji vina/rakije sa geografskim poreklom,
- 2) promocije oznake geografskog porekla vina/rakije.

b) Kontrolne markice za poljoprivredno-prehrambene proizvode i evidencione markice za vino Pravilnik o podsticajima za investicije u preradu i marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i proizvoda ribarstva za nabavku opreme u sektoru mleka, mesa, voća, povrća i grožđa ("Sl. glasnik RS", br. 29/17 i 44/18 - dr.zakon)

#### Podsticaji za marketing

Podsticaji se odobravaju za fizičko lice – nosilac registrovanog komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, preduzetnika privredno društvo, zemljoradničku zadrugu koja ima najmanje pet članova zadruge koji su upisani u Registar, kao nosioci ili članovi pet različitih komercijalnih porodičnih poljoprivrednih gazdinstava u aktivnom statusu.

Uprava za agrarna plaćanja raspisuje javni poziv za podnošenje zahteva za odobravanje podsticaja za podršku investicijama u preradu i marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i proizvoda ribarstva za nabavku opreme u sektoru mleka, mesa, voća, povrća i grožđa. Uprava može raspisati jedan ili više javnih poziva za kalendarsku godinu. **Javni poziv u 2018. godini još nije raspisan.**

Podrška obuhvata nabavku kontrolnih markica za mleko, odnosno meso, odnosno voće, odnosno povrće, kao i nabavku evidencionih markica za obeležavanje vina sa oznakom geografskog porekla.

Moguće je dobiti od 50% odnosno 65% (povećano sa ranijih 40% odnosno 55%) od vrednosti prihvatljivih troškova za devastirana područja. Pravo na podsticaje za nabavku kontrolnih i evidencionih markica ostvaruje lice ako je ovu nabavku realizovalo u periodu od 1. oktobra prethodne kalendarske godine do dana podnošenja zahteva u kalendarskoj godini u kojoj se ostvaruje pravo na podsticaje. **Javni poziv u 2018. godini još nije raspisan.**

c) Nabavka opreme u sektoru mesa, mleka, voća, povrća i grožđa -Pravilnik o podsticajima za investicije u preradu i marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i proizvoda ribarstva za nabavku opreme u sektoru mleka, mesa, voća, povrća i grožđa ("Sl. glasnik RS", br. 29/17 i 44/18 - dr.zakon)

Podsticaji se odobravaju za fizičko lice – nosilac registrovanog komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, preduzetnika privredno društvo, zemljoradničku zadrugu koja ima najmanje pet članova zadruge koji su upisani u Registar, kao nosioci ili članovi pet različitih komercijalnih porodičnih poljoprivrednih gazdinstava u aktivnom statusu.

Uprava za agrarna plaćanja raspisuje javni poziv za podnošenje zahteva za odobravanje podsticaja za podršku investicijama u preradu i marketing poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda i proizvoda ribarstva za nabavku opreme u sektoru mleka, mesa, voća, povrća i grožđa. Uprava može raspisati jedan ili više javnih poziva za kalendarsku godinu. **Javni poziv u 2018. godini još nije raspisan.**

#### Podsticaji za investicije

1-U preradu mleka i marketing obuhvataju nabavku novih specijalnih vozila za transport sirovog mleka sa odgovarajućom opremom, nove opreme za uzorkovanje, prijem, preradu, punjenje i pakovanje mleka i proizvoda od mleka, nabavku nove opreme za čišćenje, pranje i dezinfekciju (sterilizaciju) objekata, opreme, alata, uređaja i mašina, uključujući i opremu za garderobe i sanitarne prostorije, nove laboratorijske opreme (bez staklenog pribora) za internu upotrebu, kao deo prerađivačkog pogona, nove opreme za dezinfekciju radnika, nabavku kontrolnih markica za obeležavanje proizvoda od mleka sa oznakom geografskog porekla.

2-U preradu mesa i marketing obuhvataju nabavku nove opreme za omamljivanje, klanje i obradu trupova, novih uređaja za merenje udela mišićnog tkiva u trupovima, nove opreme za čišćenje, pranje i dezinfekciju (sterilizaciju) objekata, opreme, alata, uređaja i mašina, uključujući i opremu za garderobe i sanitarne prostorije; nove opreme za sakupljanje, prijem, čuvanje/skladištenje (hlađenje), uklanjanje i preradu sporednih proizvoda životinjskog porekla koji nisu za ishranu ljudi; nove opreme i uređaja za rasecanje, obradu, preradu, pakovanje i označavanje mesa i usitnjenog mesa, poluproizvoda od mesa, mašinski separisanog mesa i proizvoda od mesa; nove opreme i uređaja za hlađenje, pasterizaciju i sterilizaciju mesa i proizvoda od mesa; laboratorijske opreme (bez staklenog pribora) za internu upotrebu, kao deo prerađivačkog pogona; nove opreme za dezinfekciju radnika; kontrolnih markica za obeležavanje proizvoda od mesa sa oznakom geografskog porekla.

3- U preradu voća, povrća i grožđa, kao i marketing obuhvataju nabavku nove opreme i uređaja za sušenje voća, grožđa i povrća, kao i njihovih proizvoda, za zamrzavanje voća i povrća, kao i njihovih proizvoda; za blanširanje, pasterizaciju i sterilizaciju proizvoda; nabavku nove opreme za čišćenje, pranje i dezinfekciju (sterilizaciju) objekata, opreme, alata, uređaja i mašina, uključujući i opremu za

garderobe i sanitarne prostorije; za prijem, preradu, punjenje i pakovanje voća, grožđa i povrća, kao i njihovih proizvoda; za proizvodnju vina i jakih alkoholnih pića; za dezinfekciju radnika; nove laboratorijske opreme (bez staklenog pribora) za internu upotrebu, kao deo prerađivačkog pogona; nabavku kontrolnih markica za obeležavanje voća i povrća, kao i njihovih proizvoda sa oznakom geografskog porekla, kao i nabavku evidencionih markica za obeležavanje vina sa oznakom geografskog porekla.

Najviši ukupni iznos podsticaja koji korisnik podsticaja može da ostvari u jednoj kalendarskoj godini je 5.000.000 dinara. Moguće je dobiti od 50% odnosno 65% od vrednosti prihvatljivih troškova za devastirana područja. Postupak za ostvarivanje prava na podsticaje pokreće se podnošenjem prijave na Javni poziv za podnošenje zahteva za odobravanje podsticaja, koji raspisuje Uprava za agrarna plaćanja. **Za 2018. godinu javni poziv još nije raspisan.**

**A3) Upravljanje rizicima (regres za premiju osiguranja za useve, plodove, višegodišnje zasade, rasadnike i životinje) - Pravilniko uslovima, načinu i obrascu zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje za premiju osiguranja useva, plodova, višegodišnjih zasada, rasadnika i životinja ("Sl. glasnik RS", br. 61/17 i 44/18-dr.zakon)**

Pravo na podsticaje ima pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac registrovanog komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva ako je kod društva za osiguranje osigurao od rizika koji su propisani opštim i posebnim uslovima osiguravajućih društava.

**Zahtev se podnosi Upravi za agrarna plaćanja i to u periodu od 1. jula do 15. novembra tekuće kalendarske godine.** Podsticaji se utvrđuju u procentualnom iznosu od 40-45% vrednosti plaćene premije, umanjene za iznos sredstava na ime poreza na premiju neživotnog osiguranja.

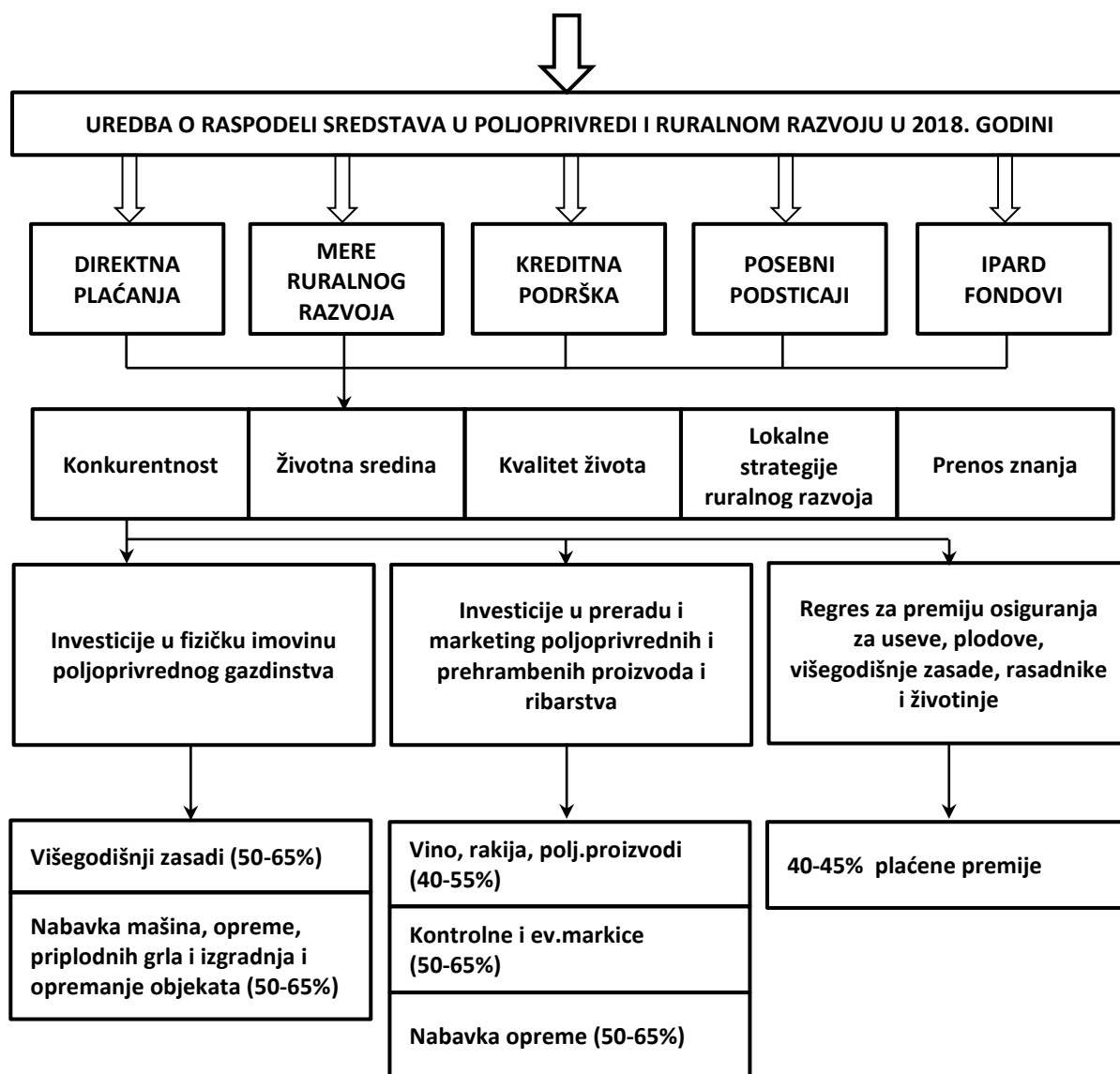
Maksimalni iznosi podsticaja jesu:

- 1) za podsticaje za osiguranje ratarskih kultura - 100.000 dinara;
- 2) za podsticaje za osiguranje povrtarskih kultura - 500.000 dinara;
- 3) za osiguranje voćarskih kultura, vinove loze i hmelja - 1.000.000 dinara;
- 4) za podsticaje za osiguranje rasadnika i/ili mladih višegodišnjih zasada pre stupanja na rod - 500.000 dinara;
- 5) za podsticaje za osiguranje životinja - 2.000.000,00 dinara.

Ukupno za sve vrste gore navedenih podsticaja može da ostvari maksimalno 2.500.000 dinara.

1857

**ZAKON O PODSTICAJIMA U POLJOPRIVREDI I RURALNOM RAZVOJU**  
(" Sl. glasnik RS", br: 10/13, 142/14, 103/15 i 101/16)





**B - Podsticaji za podršku programima koji se odnose na očuvanje i unapređenje životne sredine i prirodnih resursa** obuhvataju podsticaje za:

- 1- organsku proizvodnju;
- 2- očuvanje biljnih i životinjskih genetičkih resursa;

<b>Organska biljna proizvodnja 70% više podsticaja</b>	<b>Organska stočna proizvodnja 40% više podsticaja</b>
1) premija za mleko u iznosu od <b>9,8 din</b> po litru mleka;	
2) osnovne podsticaje za biljnu proizvodnju u iznosu od <b>6.800 din</b> po hektaru;	
3) podsticaje za kvalitetne priplodne mlečne krave u iznosu od <b>35.000 din</b> po grlu;	
4) podsticaji za kvalitetne priplodne tovne krave i bikove u iznosu od <b>35.000 din</b> po grlu;	
5) podsticaje za kvalitetne priplodne ovce i ovnove, koze i jarčeve u iznosu od <b>9.800 din</b> po grlu;	
6) podsticaje za kvalitetne priplodne krmače i nerastove u iznosu od <b>14.000 din</b> po grlu;	
7) podsticaje za roditeljske kokoške teškog tipa u iznosu od <b>84 din</b> po grlu;	
8) podsticaje za roditeljske kokoške lakog tipa u iznosu od <b>140 din</b> po grlu;	
9) podsticaje za roditeljske ćurke u iznosu od <b>420 din</b> po grlu;	
10) podsticaje za kvalitetne priplodne matice ribe šarana u iznosu od <b>700 din</b> po grlu;	
11) podsticaje za kvalitetne priplodne matice ribe pastrmke u iznosu od <b>420 din</b> po grlu;	
12) podsticaje za tov junadi u iznosu od <b>14.000 din</b> po grlu u tovu;	
13) podsticaje za tov jagnjadi u iznosu od <b>2.800 din</b> po grlu u tovu;	
14) podsticaje za tov jaradi u iznosu od <b>2.800 din</b> po grlu u tovu;	
15) podsticaje za tov svinja u iznosu od <b>1.400 din</b> po grlu u tovu;	
16) podsticaje za krave dojilje u iznosu od <b>28.000 din</b> po grlu;	
17) podsticaje za košnice pčela u iznosu od <b>1.008 din</b> po košnici;	
18) podsticaje za proizvodnju konzumne ribe u iznosu od <b>14 din po kilogramu</b> proizvedene ribe;	
19) podsticaje za krave za uzgoj teladi za tov u iznosu od <b>14.000 din</b> po grlu;	

### **B1) Organska proizvodnja**

a) Organska biljna proizvodnja - *Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku biljnu proizvodnju ("Sl. glasnik RS", br. 31/18)*

Pravo na podsticaje ostvaruje pravno lice, preduzetnik i fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva uz uslov:

1) da je sa ovlašćenom kontrolnom organizacijom zaključio ugovor o vršenju kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji koji važi za godinu za koju se podnosi zahtev za korišćenje podsticaja, odnosno u slučaju grupne sertifikacije da je zaključio ugovor o saradnji sa proizvođačem i da je u ugovoru koji je taj proizvođač zaključio sa ovlašćenom kontrolnom organizacijom podnosilac zahteva naveden kao proizvođač kooperant, u skladu sa posebnim propisom kojim se bliže uređuje kontrola i sertifikacija u organskoj proizvodnji i metode organske proizvodnje;

2) da u slučaju zakupa poljoprivrednog zemljišta na kome se obavlja organska proizvodnja ili u slučaju zemljišta koje je dobijeno na korišćenje ima zaključen ugovor o zakupu, odnosno o korišćenju zemljišta najmanje tri godine od dana podnošenja zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje za organsku biljnu proizvodnju;

3) da u naredne tri godine od godine za koju je ostvario pravo na podsticaje za organsku biljnu proizvodnju primenjuje metode organske biljne proizvodnje u skladu sa zakonom kojim se uređuje organska proizvodnja, na katastarskim parcelama za koje je ostvario pravo na podsticaje za organsku biljnu proizvodnju.

Podsticaji za organsku biljnu proizvodnju utvrđuju se u odgovarajućem **iznosu koji se uvećava 70% od** iznosa za podsticaje koji se isplaćuju za osnovne podsticaje za konvencionalnu biljnu proizvodnju. Maksimalni iznos koji korisnik podsticaja može da ostvari je 136.000 dinara. **Zahtev za organsku biljnu proizvodnju podnosi se jedanput godišnje Upravi za trezor od 03. maja do 30. juna tekuće godine.**

b) Organska stočarska proizvodnja - *Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku stočarsku proizvodnju ("Sl. glasnik RS", br. 41/17, 3/18 i 31/18)*

**Podsticaji za organsku stočarsku proizvodnju** obuhvataju plaćanja za premiju za mleko i podsticaje u stočarstvu i to u iznosima uvećanim za 40% u odnosu na ne organsku proizvodnju. Ukupno za sve vrste podsticaja za organsko stočarstvo korisnik podsticaja može da ostvari maksimalno 55.000.000 dinara. Pravo na podsticaje ostvaruje pravno lice, preduzetnik i fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog koji ispunjava i uslov da je sa ovlašćenom kontrolnom organizacijom zaključilo ugovor o vršenju kontrole i sertifikacije u organskoj proizvodnji.

Zahtevi za ostvarivanje prava na podsticaje podnose se Upravi u sledećim terminima:

- za premiju za mleko podnosi se za prvi i drugi kvartal (1. januar - 30. jun kalendarske godine) - od 1. jula do 15. jula tekuće godine, za treći kvartal (1. jul - 30. septembar kalendarske godine) - od 1. oktobra do 15. oktobra tekuće godine i za četvrti kvartal (1. oktobar - 31. decembar kalendarske godine) - od 1. januara do 15. januara naredne kalendarske godine.

- za tov junadi, svinja, jaradi i konzumne ribe u organskoj stočarskoj proizvodnji podnosi se za svaku kalendarsku godinu do 31. decembra tekuće kalendarske godine.
- za krave dojlje podnosi se za svaku kalendarsku godinu od 3. maja tekuće godine do 31. januara naredne godine,
- po košnici pčela podnosi se za svaku kalendarsku godinu, jedanput godišnje od 3. maja do 30. juna tekuće godine,
- za krave za uzgoj teladi za tov za svaku godinu od 3. maja do 30. septembra tekuće kalendarske godine, za krave oteljene u periodu od 1. septembra prethodne kalendarske godine do 31. avgusta tekuće kalendarske.
- za kvalitetna priplodna grla podnosi se od 20. maja do 30. oktobra tekuće godine; od 1. do 31. januara naredne godine - za grla uključena u proizvodnju od 15. oktobra do 31. decembra prethodne kalendarske godine.

## **B2) - Očuvanje biljnih i životinjskih genetičkih resursa**

a) Očuvanje biljnih genetičkih resursa - Pravilnik o podsticajima za očuvanje biljnih genetičkih resursa ("Sl. glasnik RS", br. 85/13 i 44/18-drugi zakon)

Pravo na subvenciju imaju fizičko lice, preduzetnik i pravno lice. Podrška programu obezbeđuje se davanjem podsticaja za:

- 1) čuvanje prinova nacionalne ex situ kolekcije u semenu, i to: u komorama i održavanje baze podataka;
- 2) kontrolu klijavosti i umnožavanje, regeneraciju i primarnu karakterizaciju prinova nacionalne ex situ kolekcije u semenu.

Subvencijom se obezbeđuje davanje podsticaja za:

- 1) popis, odnosno inventar biljnih genetičkih resursa
- 2) kolekcionisanje biljnih genetičkih resursa
- 3) kontrolu klijavosti i umnožavanje, regeneraciju i primarnu karakterizaciju prinova kolekcija u semenu biljnih genetičkih resursa
- 4) održavanje kolekcija voćaka, vinove loze i hmelja
- 5) čuvanje in situ i prenošenje iz in situ u ex situ status višegodišnjih biljnih vrsta
- 6) karakterizaciju i evaluaciju prinova biljnih genetičkih resursa.

Pravo na podsticaje ostvaruje se za 100% troškova i aktivnosti iz Pravilnika za koje se podnese zahtev za tekuću godinu, kao i ako je trošak, odnosno aktivnost nastao, odnosno izvršen u periodu od 1. oktobra prethodne godine do dana podnošenja zahteva, a najkasnije do 31. oktobra tekuće godine. Maksimalna vrednost podsticaja je 2 miliona dinara. Zahtev se podnosi Upravi u periodu **od 1. oktobra do 31. oktobra tekuće godine.**

b) Očuvanje životinjskih genetičkih resursa - Pravilnik o podsticajima za očuvanje životinjskih genetičkih resursa ("Sl. glasnik RS", br. 83/13, 35/15, 28/16 i 44/18-dr.zakon)

Maksimalni iznos podsticaja po korisniku je 3.000.000 dinara. **Zahtev se podnosi Upravi za agrarna plaćanja do 15. maja tekuće godine.** Podsticaji za očuvanje životinjskih genetičkih resursa isplaćuju se po jedinici mere, i to:

- 1) podolsko goveče i buša (bikovi, krave i sva grla preko dve godine starosti) u iznosu od 30.000 dinara po grlu;
- 2) podolsko goveče i buša (sva grla od šest meseci do dve godine starosti) u iznosu od 18.000 dinara po grlu;
- 3) podolsko goveče i buša (telad ispod šest meseci starosti) u iznosu od 12.000 dinara po grlu;
- 4) domaći bivo (bikovi bivoli, bivolice i sva grla preko dve godine starosti) u iznosu od 30.000 dinara po grlu;
- 5) domaći bivo (sva grla od šest meseci do dve godine starosti) u iznosu od 18.000 dinara po grlu;
- 6) domaći bivo (telad ispod šest meseci starosti) u iznosu od 12.000 dinara po grlu;
- 7) domaći - brdski konj i nonius (sva grla starija od šest meseci) u iznosu od 30.000 dinara po grlu;
- 8) balkanski magarac (sva grla starija od šest meseci) u iznosu od 10.000 dinara po grlu;
- 9) mangulica (crni, beli i crveni soj), moravka i resavka (priplodne krmače) u iznosu od 10.000 dinara po grlu;
- 10) mangulica (crni, beli i crveni soj), moravka i resavka (priplodni nerastovi i priplodne nazimice) u iznosu od 5.000 dinara po grlu;
- 11) ovce rase/soja pramenka (pirotska, krivovirska, bardoka, lipska, vlaško vitoroga i karakačanska) i čokanska cigaja (sva grla starija od dvanaest meseci) u iznosu od 4.500 dinara po grlu;
- 12) balkanska koza (sva grla starija od dvanaest meseci) u iznosu od 4.500 dinara po grlu;
- 13) živina - somborska kaporka, banatski gološijan i svrljiška kokoš (kokice i petlovi) u iznosu od 400 dinara po grlu.

**Zahtev se podnosi Upravi za agrarna plaćanja do 15. maja tekuće godine.**

Biljni genetički resursi (100%)	Životinjski genetički resursi	Životinjski u banci gena (100%)
	1) podolsko goveče i buša (bikovi, krave i sva grla preko dve godine starosti)	do <b>30.000 dinara</b> po grlu
	2) podolsko goveče i buša (sva grla od šest meseci do dve godine starosti)	do <b>18.000 dinara</b> po grlu
	3) podolsko goveče i buša (telad ispod šest meseci starosti)	do <b>12.000</b> dinara po grlu
	4) domaći bivo (bikovi bivoli, bivolice i sva grla preko dve godine starosti)	do <b>30.000</b> dinara po grlu;
	5) domaći bivo (sva grla od šest meseci do dve godine starosti)	do <b>18.000 dinara</b> po grlu
	6) domaći bivo (telad ispod šest meseci starosti)	do <b>12.000 dinara</b> po grlu
	7) domaći - brdski konj i nonius (sva grla starija od šest meseci)	do <b>30.000 dinara</b> po grlu
	8) balkanski magarac (sva grla starija od šest meseci)	do <b>10.000 dinara</b> po grlu

9) mangulica (crni, beli i crveni soj), moravka i resavka (priplodne krmače) do <b>10.000 dinara</b> po grlu
10) mangulica (crni, beli i crveni soj), moravka i resavka do <b>5.000 dinara</b> po grlu
11) ovce rase pramenka i čokanska cigaja do <b>4.500 dinara</b> po grlu
12) balkanska koza (sva grla starija od dvanaest meseci) do <b>4.500 dinara</b> po grlu
13) živina - somborska kaporka, banatski gološijan i svrljiška kokoš (kokice i petlovi) do <b>400 din</b> po grlu

c) Očuvanje životinjskih genetičkih resursa u banci gena - Pravilnik o podsticaju za očuvanje životinjskih genetičkih resursa u banci gena ("Sl. glasnik RS", br. 110/17)

Podsticaj obuhvata podršku programu koji se odnosi na očuvanje i unapređenje životne sredine i prirodnih resursa i koji obuhvata očuvanje životinjskih genetičkih resursa u banci gena u skladu sa posebnim propisom kojim se propisuje lista genetskih rezervi domaćih životinja i način očuvanja genetskih rezervi domaćih životinja, kao i lista autohtonih rasa domaćih životinja i ugroženih autohtonih rasa.

Uprava za agrarna plaćanja raspisuje javni poziv na zvaničnoj internet stranici. Podrška programu obezbeđuje se davanjem podsticaja za prihvatljive aktivnosti po grlu/jedinki koje su date u donjoj tabeli prihvatljivih aktivnosti po grlu/jedinki. Prihvatljive aktivnosti po grlu/jedinki za dijagnostička ispitivanja muških priplodnjaka odnose se na dijagnostička ispitivanja za koja po programu mera zdravstvene zaštite životinja nisu obezbeđena sredstva u budžetu Republike Srbije.

Pravo na podsticaj ostvaruje pravno lice i preduzetnik ako je upisano u Registar poljoprivrednih gazdinstava i nalazi se u aktivnom statusu ili je upisano u Registar pravnih lica i preduzetnika za obavljanje veterinarske delatnosti za reprodukciju životinja i veštačko osemenjavanje goveda i bivola ili ima dozvolu za korišćenje priplodnjaka za veštačko osemenjavanje.

Podsticaj se utvrđuje u iznosu od 100% prihvatljivih troškova. Maksimalni iznos podsticaja po prihvatljivim aktivnostima po grlu/jedinki dat je u tabeli. Maksimalni iznos podsticaja po korisniku podsticaja je 890.000 dinara po javnom pozivu. **Javni poziv nije do sada objavljen, a Pravilnik je objavljen 13. decembra 2017. godine, što znači da se očekuje objava poziva.**

Prihvatljive aktivnosti po grlu/jedinki	Maksimalni iznos podsticaja po prihvatljivim aktivnostima po grlu/jedinki
Dijagnostička ispitivanja životinje u skladu sa pravilnikom kojim se utvrđuje program mera zdravstvene zaštite životinja za tekuću godinu, koji se odnosi na priplodne životinje na gazdinstvu porekla životinje, pre ulaska u banku gena	30,000 RSD
Transport životinje od gazdinstva porekla do banke gena, maksimalno do 1000 km	150 RSD/km

Smeštaj i ishrana životinje do dobijanja rezultata obaveznih dijagnostičkih ispitivanja priplodne životinje	20.000 RSD/grlu
Smeštaj i ishrana životinje u banci gena do okončanja eksploatacije (maksimalno 12 meseci)	20.000 RSD/grlu/mesečno
Dijagnostička ispitivanja životinje u skladu sa pravilnikom kojim se utvrđuje program mera zdravstvene zaštite životinja za tekuću godinu, u delu koji se odnosi na priplodne životinje	180.000 RSD/grlu
Proizvodnja semena od ispitivanog grla - proizvodnja 1000 doza semena, konzervacija i čuvanje	120.000 RSD
Transport životinje od banke gena do gazdinstva porekla, maksimalno do 1000 km	150 RSD/km

Pravilnik o listi genetskih rezervi domaćih životinja, načinu očuvanja genetskih rezervi domaćih životinja, kao i o listi autohtonih rasa domaćih životinja i ugroženih autohtonih rasa ("Sl. glasnik RS", br. 33/17) Ovim pravilnikom propisuje se lista genetskih rezervi domaćih životinja i način očuvanja genetskih rezervi domaćih životinja, kao i lista autohtonih rasa domaćih životinja i ugroženih autohtonih rasa, koja sadrži i kriterijume za utvrđivanje ugroženosti rase.

Genetske rezerve domaćih životinja obuhvataju pojedine rase i sojeve domaćih životinja, koje se čuvaju u vidu minimalnog broja domaćih životinja, doza semena, jajnih ćelija, embriona, somatskih ćelija, DNK ili drugog biološkog materijala koji može biti iskorišćen za rekonstituisanje životinje.

Lista genetskih rezervi domaćih životinja utvrđuje se u zavisnosti od vrste životinja i pri željenom odnosu polova, a predstavlja minimalan broj domaćih životinja (odraslih grla) pojedine vrste, odnosno rase domaćih životinja, potreban za gajenje i očuvanje njihove genetske raznovrsnosti.

Očuvanje genetskih rezervi domaćih životinja vrši se na jedan od sledećih načina, i to:

1) *In situ* - što podrazumeva aktivan dinamičan pristup zaštite rase, odnosno gajenje životinja u proizvodnim sistemima gde su nastale ili se sada nalaze, a koji podjednako uključuje farme i ekstenzivne proizvodne sisteme;

2) *Ex situ* - što podrazumeva aktivan pristup zaštite rase izvan proizvodnih sistema gde su nastale, koji može biti:

(1) *In vivo* - gajenje životinja u zoo-vrtovima, zaštićenim prirodnim područjima, muzejima, istraživačkim centrima i dr,

(2) *In vitro* - kriokonzervacija u banci gena semena, jajnih ćelija, embriona, somatskih ćelija, DNK i drugog biološkog materijala koji može biti iskorišćen za rekonstituisanje životinja.

**C - Podsticaji za diversifikaciju dohotka i unapređenje kvaliteta života u ruralnim područjima** obuhvataju:

- 1- unapređenje ekonomskih aktivnosti na selu kroz podršku nepoljoprivrednim aktivnostima;
- 2- podršku mladima u ruralnim područjima;
- 3- sprovođenje aktivnosti u cilju podizanja konkurentnosti u smislu dodavanja vrednosti kroz preradu, kao i na uvođenje i sertifikaciju sistema kvaliteta hrane, organskih proizvoda i proizvoda sa oznakom geografskog porekla na gazdinstvima.

1) - unapređenje ekonomskih aktivnosti na selu kroz podršku nepoljoprivrednim aktivnostima -*Pravilnik o podsticajima za unapređenje ekonomskih aktivnosti na selu kroz podršku nepoljoprivrednim aktivnostima ("Sl. glasnik RS", br. 67/16 i 44/18-dr.zakon)*

Korisnik podsticaja može biti fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, preduzetnik, pravno lice, zemljoradnička zadruga, srednja škola, manastir, crkva, turistička organizacija i udruženje. Podsticaji se utvrđuju u procentualnom iznosu od 50-65% vrednosti realizovane prihvatljive investicije umanjene za iznos sredstava na ime poreza na dodatu vrednost, sa tim da maksimalan iznos podsticaja ne može biti veći od naznačenih maksimalnih iznosa podsticaja za investicije pobrojane po vrstama programa i podsticaja naznačene u tabeli. Maksimalni iznos podsticaja po korisniku za investicije je 1.200.000 dinara.

Izgradnja novih objekata po ugledu na autentične seoske objekte	do 1.200.000 din
Radovi investicionog i tekućeg održavanja postojećih, autentičnih seoskih objekata	do 700.000 din
Dogradnja i adaptacija kupatila, saune, kuhinje i uvođenje sistema c. grejanja	do 960.000 din
Privođenje nameni autentičnih objekata na selu - vajata, vodenica i vetrenjača	do 200.000 din
Nabavka dvorišnog mobilijara: sportski rekviziti, bicikli, ljuljaške, gumeni čamci....	do 200.000 din
Izgradnja bazena površine veće od 12 m <sup>2</sup> i dubine veće od 1 m	do 200.000 din
Parterno uređenje dvorišta	do 200.000 din
Opremanje objekata: klima, mašina za sušenje veša, televizor, sudopere, računari...	do 400.000 din
Troškovi nabavke opreme i alata radi očuvanja starih i umetničkih zanata	do 120.000 din
Izrade ili modernizacija turističkih internet stranica	do 100.000 din

2) podršku mladima u ruralnim područjima - Pravilnik o podsticajima programima za diversifikaciju dohotka i unapređenje kvaliteta života u ruralnim područjima kroz podršku mladim poljoprivrednicima ("Sl. glasnik RS", br. 46/18 i 50/18)

Podsticaji obuhvataju podršku programima za investicije na poljoprivrednim gazdinstvima mladih poljoprivrednika:

- 1) primarne biljne proizvodnje-nabavka opreme i mašina;
- 2) primarne stočarske proizvodnje- nabavka opreme i mašina;
- 3) stočarske proizvodnje kroz nabavku kvalitetnih priplodnih grla.

Pravo na podsticaj ima punoletni mladi poljoprivrednik, nosilac komercijalnog poljoprivrednog gazdinstva u aktivnom statusu, ukoliko je kao nosilac, odnosno član komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva prvi put upisan u Registar poljoprivrednih gazdinstava (RPG) počev od 1. januara godine koja prethodi godini u kojoj podnosi prijavu na konkurs i nalazi se u aktivnom statusu. Na dan podnošenja prijave na konkurs poljoprivrednik mora da ima navršenih 18, a u kalendarskoj godini u kojoj podnose prijavu najviše 40 godina života.

Maksimalni iznos podsticaja po korisniku je 1.500.000 dinara.

Maksimalni iznos podsticaja po kvalitetnom priplodnom grlu jeste za nabavku:

- 1) junice mlečne i kombinovane rase - 140.000 dinara;
- 2) junice i bika tovne rase - 125.000 dinara;
- 3) dviske - ovce i koze - 20.000 dinara;
- 4) dvisca - 30.000 dinara;
- 5) nazimice - 18.000 dinara;
- 6) suprasne nazimice i nerasta - 24.000 dinara;
- 7) selekcionisane pčelinje matice - 600 dinara.

Podsticaji se utvrđuju u procentualnom iznosu od 75% vrednosti realizovane investicije. **Rok za podnošenje prijave na konkurs je bio 15. avgust 2018. godine.**

C3) sprovođenje aktivnosti u cilju podizanja konkurentnosti u smislu dodavanja vrednosti kroz preradu, kao i na uvođenje i sertifikaciju sistema kvaliteta hrane, organskih proizvoda i proizvodima sa oznakom geografskog poreklana gazdinstvima - Pravilnik o podsticajima za sprovođenje aktivnosti u cilju podizanja konkurentnosti kroz sertifikaciju sistema kvaliteta hrane, organskih proizvoda i proizvoda sa oznakom geografskog porekla ("Sl. glasnik RS", br. 39/18)

Pravo na podsticaje imaju fizičko lice – nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, preduzetnik, pravno lice i pravno lice registrovano u skladu sa zakonom kojim se uređuju udruženja. Podsticaji mogu da se koriste, ako se uvodi i sertifikuje sistem upravljanja bezbednošću hrane prema *ISO 22000*, *FSSC 22000*, *BRC*, *IFS*, *GOST-R* standardu, dobra poljoprivredna praksa prema *GLOBAL G.A.P.* standardu, sistem kvaliteta hrane prema *HALAL* I *KOSHER* standardu, proizvodi dobijeni metodama organske proizvodnje, proizvodi sa oznakom geografskog porekla, proizvodi sa oznakom "srpski kvalitet". **Pravo na podsticaje može da se ostvari u procentualnom iznosu od 50-65% ako se podnese zahtev Upravi za agrarna plaćanja do 31. oktobra tekuće kalendarske godine.** Najviši ukupni iznos podsticaja po podnosiocu zahteva je 500.000 dinara

**D - Podsticaji za pripremu i sprovođenje lokalnih strategija ruralnog razvoja** obuhvataju podsticaje za pripremu lokalnih strategija ruralnog razvoja. Podsticaji se isplaćuju u maksimalnom iznosu od 100%. Predviđena su sredstva u iznosu od 25 miliona (prošle godine samo 1 milion dinara) dinara, ali nije još objavljen ni jedan podzakonski akt za sprovođenje ove mere.

**E- Podsticaji za unapređenje sistema kreiranja i prenosa znanja** obuhvataju podršku za:

- 1- razvoj tehničko-tehnoloških, primenjenih, razvojnih i inovativnih projekata u poljoprivredi i ruralnom razvoju;
- 2- podršku pružanju saveta i informacija poljoprivrednim proizvođačima, udruženjima, zadrugama i drugim pravnim licima u poljoprivredi.

E1) Podsticaji za razvoj inovativnih projekata u poljoprivredi - Pravilnik o podsticajima za unapređenje sistema kreiranja i prenosa znanja kroz razvoj tehničko-tehnoloških, primenjenih, razvojnih i inovativnih projekata u poljoprivredi i ruralnom razvoju („Sl. glasnik RS”, br. 94/17)

E1a- podsticaje za sprovođenje tehničko-tehnoloških, primenjenih, razvojnih i inovativnih projekata u poljoprivredi i ruralnom razvoju. Podsticaji obuhvataju projekte u sektorima: ratarstva i povrtarstva,



voćarstva i vinogradarstva, stočarstva, organske proizvodnje, upotrebe obnovljivih izvora energije u poljoprivredi, šumarstva, agroekonomije, ruralnog razvoja.

Pravo na podsticaje za sprovođenje tehničko-tehnoloških, primenjenih, razvojnih i inovativnih projekata u poljoprivredi i ruralnom razvoju ostvaruje pravno lice upisano u Registar naučnoistraživačkih organizacija, istraživačko razvojni centar, inovacioni centar upisan u Registar inovacionih delatnosti. Ovi podsticaji raspodeljuju se konkursom koji za svaku kalendarsku godinu raspisuje ministarstvo nadležno za poslove poljoprivrede. Maksimalan iznos podsticaja ne može biti veći od 8.000.000 dinara po korisniku. Podsticaji se isplaćuju u maksimalnom iznosu od 100%. **Konkurs objavljuje ministarstvo, ali još nije objavljen.**

E1b -Podsticaji koji se odnose na razvoj prognozno-izveštajnih poslova u oblasti zaštite bilja predstavljaju angažovanje do dva poljoprivredna inženjera za obavljanje prognozno-izveštajnih poslova u oblasti zaštite bilja najduže do 31. decembra tekuće godine. Pravo na podsticaje ostvaruje preduzetnik i pravno lice koji ispunjavaju uslove za obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u poljoprivredi, kao i pravno lice ovlašćeno za obuku i usavršavanje poljoprivrednih savetodavaca i poljoprivrednih proizvođača.

Pravo na ostvarivanje podsticaja ostvaruje se na osnovu zahteva koji se podnosi Upravi od 11. do 22. aprila tekuće kalendarske godine. Za podsticaje ostvaruje se pravo na korišćenje:

- 1) sredstava u iznosu od 40.000 dinara mesečno po jednom angažovanom inženjeru, na koji se obračunavaju i plaćaju pripadajući porezi i doprinosi u skladu sa zakonom;
- 2) sredstava za pokriće troškova nastalih realizacijom projekta u iznosu do 8.000 dinara po jednom angažovanom inženjeru mesečno.

E2)- podršku pružanju saveta i informacija poljoprivrednim proizvođačima, udruženjima, zadrugama i drugim pravnim licima u poljoprivredi. Podsticaji se isplaćuju u maksimalnom iznosu od 100%. **Nema Pravilnika za ove podsticaje iako su Uredbom predvideli 340 miliona dinara za ove svrhe.**

---

### **VI -3 KREDITNA PODRŠKA**

---

Subvencionisani krediti Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine, bili su namenjeni poljoprivrednicima u saradnji sa poslovnim bankama koje odobravaju kredite dok je Ministarstvo poljoprivrede subvencionisalo deo kamate na te kredite.

Kreditna podrška je vrsta podsticaja kojom se poljoprivrednim gazdinstvima omogućava olakšani pristup korišćenju kredita, i to za:

1. razvoj stočarstva koji obuhvata nabavku životinja i premiju osiguranja životinja propisanu ovim pravilnikom
2. razvoj ratarstva, voćarstva, vinogradarstva, povrtarstva i cvećarstva
3. investiciona ulaganja u poljoprivrednu mehanizaciju i opremu
4. nabavku hrane za životinje
5. investiciona ulaganja u određene vrste mehanizacije i opreme koja se koristi u biljnoj poljoprivrednoj proizvodnji.

Pravilnik o uslovima i načinu ostvarivanja prava na kreditnu podršku ("Sl. glasnik RS", br. 48/17 i 88/17).  
Prema poslednjim izmenama Pravilnika, **rok za podnošenje zahteva je bio do 01.12.2017. godine.**

---

#### **VI -4 POSEBNI PODSTICAJI**

---

Zakonom su predviđeni sledeći posebni podsticaji, sa tim da su Uredbom za 2017. godinu bila predviđena samo poslednje tri vrste podsticaja:

- A) podsticaje za marketing-informacione sisteme u poljoprivredi;
- B) podsticaje za uspostavljanje, razvoj i funkcionisanje sistema računovodstvenih podataka na poljoprivrednim gazdinstvima;
- C) podsticaje za sprovođenje odgajivačkih programa, radi ostvarivanja odgajivačkih ciljeva u stočarstvu;
- D) podsticaje za promotivne aktivnosti u poljoprivredi i ruralnom razvoju;
- E) podsticaje za proizvodnju sadnog materijala i sertifikaciju i klonsku selekciju.

A) Podsticaji za marketing-informacione sisteme u poljoprivredi su plaćanja za prikupljanje, obradu, analizu i diseminaciju podataka o kretanjima cena odabranih poljoprivrednih proizvoda.

B) Podsticaji za uspostavljanje, razvoj i funkcionisanje sistema računovodstvenih podataka na poljoprivrednim gazdinstvima su plaćanja za prikupljanje, obradu, analizu i diseminaciju definisanih računovodstvenih i ekonomskih podataka sa odabranih poljoprivrednih gazdinstava.

Pravo na korišćenje podsticaja za marketing-informacione sisteme u poljoprivredi i podsticaja za uspostavljanje, razvoj i funkcionisanje sistema računovodstvenih podataka na poljoprivrednim gazdinstvima imaju preduzetnik i pravno lice koje ispunjava uslove za obavljanje savetodavnih i stručnih poslova u poljoprivredi, kao i naučnoistraživačka organizacija i akreditovan fakultet.

C) Podsticaji za sprovođenje odgajivačkih programa, radi ostvarivanja odgajivačkih ciljeva u stočarstvu Uredba o utvrđivanju dugoročnog programa mera za sprovođenje odgajivačkog programa u Republici Srbiji za period 2015-2019. godine ("Sl. glasnik RS", br. 76/15) **ali nije donet Pravilnik kojima bi se predvidela dodela podsticaja.** Uredbom je predviđeno 140 miliona dinara.

Pravo na korišćenje podsticaja za mere za sprovođenje odgajivačkih programa, radi ostvarivanja odgajivačkih ciljeva u stočarstvu ima odgajivačka organizacija i organizacija sa posebnim ovlašćenjima koja obavlja poslove u stočarstvu.

Republika Srbija raspolaže sa 5,3 miliona hektara poljoprivrednih površina, od čega 3,4 miliona hektara čini korišćeno poljoprivredno zemljište. U strukturi korišćenog poljoprivrednog zemljišta, najveće učešće čine oranice i bašte sa 73,1% i livade i pašnjaci sa 20,7%. U cilju racionalnog korišćenja navedenih površina neophodno je veće učešće stočarstva, veća koncentracija broja stoke po odgajivaču, povećanje produktivnosti po grlu itd.

D) Podsticaji za promotivne aktivnosti u poljoprivredi i ruralnom razvoju su plaćanja koja se odobravaju za organizovanje, odnosno učešće na naučno-stručnim skupovima, seminarima, radionicama,

predavanjima, privrednim manifestacijama, sajmovima i izložbama iz oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja.

Pravilnik o korišćenju podsticaja za promotivne aktivnosti u poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Sl. glasnik RS", br. 72/17)

Pravo na podsticaje ostvaruje fizičko lice - nosilac komercijalnog porodičnog poljoprivrednog gazdinstva, preduzetnik, pravno lice, pravno lice registrovano u skladu sa zakonom kojim se uređuju udruženja, jedinica lokalne samouprave, obrazovna ustanova, naučnoistraživačka ustanova.

Podsticaji obuhvataju:

1) podsticaj za organizaciju naučno-stručnih skupova, seminara, radionica, tribina i predavanja u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, na teritoriji Republike Srbije; makimalno do 300.000 dinara

Namenjeni su za nadoknadu troškova zakupa prostorije sa osnovnom tehničkom opremom za organizaciju naučno-stručnih skupova, seminara, radionica, tribina i predavanja, angažovanja predavača sa odgovarajućim referencama vezanim za temu za koju drži predavanje, izrade i štampanja promotivnog i edukativnog materijala na temu koja je bila predmet naučno-stručnog skupa, seminara, radionice, tribine ili predavanja, oglašavanja u štampanim i elektronskim medijima.

2) podsticaj za organizaciju privrednih manifestacija, sajmova i izložbi u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja, na teritoriji Republike Srbije; makimalno do 400.000 dinara

3) podsticaj za učešće, odnosno izlaganje poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na privrednim manifestacijama, sajmovima i izložbama u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja u inostranstvu; makimalno do 500.000 dinara

4) podsticaj za učešće, odnosno izlaganje sopstvenih poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda na privrednim manifestacijama, sajmovima i izložbama u oblasti poljoprivrede i ruralnog razvoja na teritoriji Republike Srbije; makimalno do 50.000 dinara

Podsticaji se utvrđuju u procentualnom iznosu od 100% od vrednosti realizovanih troškova. Zahtev se podnosi Upravi za agrarna plaćanja. Prošle godine zahtev se podnosio od 10. avgusta do 31. oktobra 2017. godine. Za ovu 2018. godinu se tek očekuje raspisivanje istih podsticaja.

E) Podsticaji za proizvodnju sadnog materijala i sertifikaciju i klonsku selekciju su plaćanja za podizanje matičnih zasada voćaka, vinove loze i drugih biljnih vrsta, proizvodnju sadnog materijala, kao i za nabavku opreme, tehničkih sredstava, biljnog materijala, održanje kolekcija i drugo u cilju proizvodnje i sertifikacije sadnog materijala i klonske selekcije sorti voćaka, vinove loze i drugih biljnih sorti - Pravilnik o podsticajima za proizvodnju sadnog materijala i sertifikaciju i klonsku selekciju voćaka, vinove loze i hmelja ("Sl. glasnik RS", br. 58/17 i 25/18)

1) podsticaje za podizanje matičnih zasada u iznosu do 3.000.000 dinara po korisniku;

2) podsticaje za proizvedene sadnice voćaka, vinove loze i hmelja u iznosu do 700.000 dinara po korisniku

3) podsticaji za sertifikaciju i klonsku selekciju i to u iznosu do 10.000.000 dinara po korisniku.

Pravo na podsticaje za podizanje matičnih zasada ostvaruje lice koje je podiglo matični zasad sa najmanje 200 sadnica predosnovne i osnovne kategorije, odnosno najmanje 2.000 podloga predosnovne i osnovne kategorije, bez obzira na taksonomsku pripadnost.

Ostvaruje se pravo na podsticaje u sledećim iznosima za sadnice predosnovne i osnovne kategorije, odnosno matični zasad:

1- sorti namenjen proizvodnji kalem grančica, odnosno plemki, reznica, kao i matični zasad namenjen proizvodnji semena i to:

- 1) jabučaste vrste voćaka do 1.200 dinara po sadnici;
- 2) koštičave vrste voćaka do 1.200 dinara po sadnici;
- 3) jezgraste vrste voćaka do 1.300 dinara po sadnici;
- 4) vinove loze do 500 dinara po sadnici;
- 5) hmelja do 200 dinara po sadnici.

2- vegetativnih podloga do 140 dinara po sadnici.

3- za dobijanje semena do 1.000 dinara po sadnici.

4- jagodastih vrsta voćaka, ostvaruje se pravo na podsticaje u sledećim iznosima:

- 1) maline do 50 dinara po sadnici;
- 2) jagode do 40 dinara po sadnici;
- 3) kupine do 100 dinara po sadnici;
- 4) borovnice do 400 dinara po sadnici;
- 5) ribizle i ogrozda do 150 dinara po sadnici.

Podsticaji ostvaruju se na osnovu zahteva koji se za svaku kalendarsku godinu podnosi Upravi za agrarna plaćanja **od 1. do 15. oktobra kalendarske godine.**

Podsticaji za proizvedene sadnice isplaćuju se na osnovu broja proizvedenih sadnica i to:

a) za sadnice predosnovne i osnovne kategorije ostvaruje se pravo na podsticaje u sledećim iznosima:

- 1) jabučaste vrste voćaka - 50 dinara po sadnici;
- 2) koštičave vrste voćaka, kao i badema - 50 dinara po sadnici;
- 3) oraha - 100 dinara po sadnici;
- 4) jagodaste vrste voćaka (osim jagode) - 20 dinara po sadnici;
- 5) borovnice - 100 dinara po sadnici;
- 6) jagode - 10 dinara po živiću;
- 7) vinove loze - 50 dinara po sadnici;
- 8) hmelja - 50 dinara po sadnici;

b) za sadnice sertifikovane kategorije ostvaruje se pravo na podsticaje u sledećim iznosima:

- 1) jabučaste vrste voćaka - 10 dinara po sadnici;
- 2) koštičave vrste voćaka, kao i badema - 10 dinara po sadnici;
- 3) jagodaste vrsta voćaka (osim borovnice i jagode) - 5 dinara po sadnici;
- 4) borovnice - 50 dinara po sadnici;
- 5) jagode - 5 dinara po živiću;
- 6) vinove loze - 5 dinara po sadnici;
- 7) hmelja - 5 dinara po sadnici;

c) za sadnice standardne/standardne SA kategorije ostvaruje se pravo na podsticaje u sledećim iznosima:

- 1) jabučaste vrsta voćaka - 3 dinara po sadnici;
- 2) koštičave vrste voćaka, kao i badema - 3 dinara po sadnici;
- 3) jezgrastih vrsta voćaka (osim oraha) - 5 dinara po sadnici;

- 4) kalemljenog oraha i kalemljene leske - 80 dinara po sadnici;
- 5) jagodastih vrsta voćaka (osim borovnice i jagode) - 3 dinara po sadnici;
- 6) borovnice - 10 dinara po sadnici;
- 7) jagode - 3 dinara po živiću;
- 8) vinove loze - 3 dinara po sadnici;
- 9) hmelja - 3 dinara po sadnici.

Podsticaji ostvaruju se na osnovu zahteva za ostvarivanje prava na podsticaje koji se podnosi za svaku kalendarsku godinu Upravi, u periodu **od 1. septembra do 15. oktobra** kalendarske godine.